

Marseilleről is szó lesz a készülő trónbeszédben

Titulescu érkezését szerda estére jelezték Bucurestiben — Csak a parlament megnyitása után utazik Párisba a külügyminiszter

Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter ma érkezik vissza a fővárosba Szófiából. A külügyminiszter beszámolót fog készíteni a parlamenti szünidő alatt történt eseményekről és lehet, hogy a trónbeszédben leszögezi Románia magatartását a marseillei merénylet után előállott külügyi helyzetről, a kisantant és a Balkán-szövetség határozatainak szellemében. Titulescu egyébként informálni fogja a királyt és a kormány tagjait külföldi tárgyalásairól.

Az utóbbi időben Titulescu párisi és prágai utazásáról esett sok szó. Ez az utazás még az ankarai ut előtt volt tervbe véve. Most valószínűnek látszik, hogy a külügyminiszter csak a parlament megnyitása után megy Párisba, ahol Laval francia külügyminiszterrel a kisantantot érintő ügyeket tárgyalja meg. Az utazás természetesen ebben az esetben is csak akkor válnék aktuálissá, ha a francia kormányválság már elmúlt.

Titulescu külügyminiszter ma délután 5 órakor megérkezett Bucurestibe. Savel Ra-

dulescu államtitkár Giurgiu állomásig a miniszter elé utazott. Tatarescu miniszterelnök és Titeanu alminiszter pedig a bucuresti-i állomáson várták a külügyminisztert. Egy órával Titulescu megérkezése után a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen Titulescu külügyminiszter hosszabb expozét tartott ankarai utjának eredményeiről. A minisztertanács ezután a trónbeszéd szövegét szerkesztette meg és öt törvényjavaslatot olvastak fel, amelyet az e hó 15-én kezdődő parlamenti ülészekon elsőnek terjeszt be a kormány.

Titulescu holnap Sinaia-ba megy, ahol az uralkodónak is beszámol törökországi tanácskozásairól. Ugyancsak fogadja az uralkodó Hannenschild új osztrák követet is, aki megbízó-levelét mutatja be a királynak.

Laval-, vagy Flandin-kormány következik Franciaországban

A francia államtanács izgalmas ülése — Menthetetlennek látszik Doumergue kormányának helyzele

Párisból jelentik: A francia államtanács tegnapi ülésén, mint már jelentettük, szakadásra került a sor Doumergue miniszterelnök és a radikális párti miniszterek között. A radikális párti miniszterek Herriot-val az élükön, tudvalevőleg elleneztek Doumergue miniszterelnöknek azt a szándékát, hogy a parlamenttől egynegyed éves ideiglenes költségvetést kérjen. Az államtanács ülésének viharos lefolyásáról csak most szivárogtak ki hírek és eszerint, amikor a szakítás nyilvánvalóvá lett, Doumergue miniszterelnök ingerülten kiáltott a radikális miniszterek felé:

— Ha önök javaslatommal szembehelyezkednek, akkor már is lemondottaknak kell tekintenem önöket!

Herriot válaszolt erre a kiszólásra és csak ennyit mondott:

— Szóval ön kitessékel bennünket a kormányból?

Az államtanács ülése után Lebrun elnök arra kérte a kormány tagjait, hogy legalább csütörtökig tartsák titokban lemondásukat, mert a jelenlegi feszült belpolitikai viszonyok között, nem volna tanácsos, ha Franciaország egyetlen napig is kormány nélkül maradna. A miniszterek eleget tettek a kívánságnak és így a Doumergue-kormány lemondása csak holnap kerül nyilvánosságra.

Politikai körök most már elkerülhetetlennek tartják a kormány távozását. Azt mondják, hogy csak csoda mentheti meg a mostani Doumergue-kormány helyzetét. Parlamenti és politikai körök véleménye szerint, egészen bizonyos, hogy Doumergue eltávozik. Utódjaként Laval jelenlegi külügyminisztert, vagy Flandint emlegetik. Nem lehetetlen azonban, hogy a köztársaság elnöke a parlament feloszlatására ad felhatalmazást. Az esetleges nyugtalanságok megakadályozására a párisi

helyőrséget készenlétben tartják, annál is inkább, mert úgy a szélső-jobb, mint a baloldali körök is heves akcióba léptek és nagyobb arányú tüntetésekre készülnek.

Párisból jelentik: Laval francia külügyminiszter tegnap délután fogadta Roland Kös-

ter német nagykövetet, akivel a két országot érdeklő kérdéseket, de különösen a Saar-kérdést vitatta meg. Laval a német nagykövet előtt megcáfolta a francia katonai intézkedésekről és csapateltolásokról szóló híreket. Párisi diplomáciai körök szerint a cáfolat alkalmas arra, hogy minden félreértésnek elejét vegye.

A francia belpolitikai életet a kormányválság uralja. Doumergue a Kamara csütörtöki ülésén költségvetési részletfelhatalmazást akar kérni, azonban a radikális miniszterek az egész költségvetés letárgyalását kívánják. Beavatott körökben bizonyosra veszik, hogy

a radikális miniszterek csütörtökön Doumergue részlet-felhatalmazási javaslata ellen foglalnak állást.

Hozzáfüzik, hogy Doumergue elkerülhetetlenül szükségesnek tartja a javaslat sürgősségének kimondását és *ha nem szavazzák meg az új javaslatot, akkor lemond.* A kormány egyik tagja tegnap kijelentette, hogy csoda volna, ha a válságot el lehetne kerülni. A kormányválságnak tudható be, hogy Lamoureux kereskedelmi miniszter váratlanul elhalasztotta moszkvai útját, amelyre kedden kellett volna elindulnia az orosz-francia kereskedelmi szerződés megkötése céljából.

A francia képviselőház tegnap délutáni ülésén

a szocialisták és a kommunisták tüntetést rendeztek Doumergue ellen,

olyan módon, hogy amikor a miniszterelnök emlékbeszédet mondott, a többségi képviselőkkel ellentétben a szocialisták és kommunisták tüntetően ülve maradtak. Amikor pedig Bouisson képviselő Poincaré érdemeit méltatta és arról beszélt, hogy Poincaré mindig el tudta kerülni a diktatúra veszélyét, a radikális-párt és a szociáldemokraták tüntető tapsban törtek ki, mintegy figyelmeztetve a miniszterelnököt, hogy elítélnek minden olyan törekvést, amely személyi hatalomra irányul.

Magas pápai kitüntetést kapott Gömbös magyar kormányelnök

**— Szerdán este érték véget Gömbös és Mussolini tárgyalásai —
Bécsben újra megszakítja útját a magyar miniszterelnök**

Rómából jelentik: Gömbös Gyula magyar kormányelnök szerdán délből kihallgatáson jelent meg a Vatikánban, a pápa előtt. A magyar kormányfő Barcza György szentszéki követével érkezett a Vatikánba. A miniszterelnököt a Szent Domokos-udvarban a világi és szentszéki előkekösségek várták. Innen a Szent Kelemen-terembe vezették, ahol a pápai és a svájci testőrség egy-egy diszszázada tiszteleggett Gömbös Gyula előtt. A kihallgatás Pius pápánál fél óráig tartott és nagyon szívélyesen folyt le. A magyar kormányelnök megköszönte a neki adományozott kitüntetést. Távozása előtt bemutatták a pápának Gömbös Gyula magyar miniszterelnök kíséretének tagjait, akik szintén megköszönték a kitüntetéseket. A Szent Atya rendkívül szívélyes hangon vett búcsút Gömböstől és kíséretének tagjaitól és áldását adta a magyar kormányelnökre és országára népére.

XI. Pius pápa Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt a Pius-rend nagykeresztjével tüntette ki. A Pius-rend, amelyet még IX. Pius

pápa alapított, a legmagasabb pápai kitüntetés, amellyel csakis magasrangú vezető állást betöltő államférfiakat tüntetnek ki. A magyar kormányelnök kíséretének tagjai közül Bakács Bessenyei György követéségi tanácsos a Szent Gellért-rend parancsnoki jelvényeit, dr. Mengele Ferenc külügyminiszteri sajtófőnök a Szent Gellért-rend parancsnoki keresztjét és Petneházy Antal őrnagy pedig a Szent Szilveszter-rend nagykeresztjét kapta a pápától.

Itteni gazdasági körökben úgy tudják, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök bécsi és római útjával kapcsolatban nagyobb arányú gazdasági eredményeket ért el.

Félhivatalosan jelentik, hogy Gömbös Gyula magyar kormányelnök ma este fél tíz-kor utazik el Rómából, Bécsen át, Budapest felé. Gömbös Bécsben rövid időre megszakítja utazását és minden valószínűség szerint, pénteken érkezik Budapestre, ahol hétfőn délből beszámol utjának eredményeiről a külügyi bizottság ülésén.

Egyre fokozódik az érdeklődés a belföldi kölcsönjegyzés iránt

Tatarescu miniszterelnök és Slavescu pénzügyminiszter rádióelőadásai — Mi a helyzet Aradon és a megyében? —

Bucarestből jelentik: Az ipar- és kereskedelmiügyi miniszteriumban Manolescu Strunga miniszter elnöke alatt, az összes szolgálati igazgatók részvételével értekezlet volt, amelyen az elbocsátásra kerülő köztisztviselők ügyét tárgyalták meg. A pénzügyminiszteriumba behívták az összes magasrangú vámhivatalnokokat, hogy jelentést tegyenek arról, kik azok a tisztviselők, akiket a vámvitaloknál nélkülözni lehet, anélkül, hogy ezáltal a normális munkarendszernek hátrányai lennének.

Itt írjuk meg egyébként, hogy Besszarábiában, ahol a legkevesebb remény mutatkozott a belföldi kölcsönjegyzés sikerére, már az első napon szenzációsnak mondható eredménnyel zárult a jegyzés. Egyedül Chisinauban az első nap délelőttjén 1 millió lejt jegyeztek le a kölcsönre. A Mihai Viteazul-gárda tisztjei és altisztjei 225 ezer lejt jegyeztek. Tatarescu miniszterelnök csütörtökön este a rádióban előadást tart a kölcsön fontosságáról.

A miniszterközi bizottság, amely a kölcsönből nyert különböző alapok ügyét intézi, már megkezdte és nagy szorgalommal végzi munkáját. Slavescu pénzügyminiszter tegnap este rádióelőadást tartott, amelynek során kijelentette, hogy az országfejlesztési kölcsönből egyetlen lejt sem fordítanak más célra, mint amire a törvény azt előírja.

A belföldi kölcsön jegyzése iránti érdeklődés Aradon is fokozódott és a megyéből érkező jelentések szerint az előző napokon a vidéken is történtek jelentős jegyzések. Aradon a közönség főképpen a Banca Nationalát és az autorizált pénzügyintézeteket keresi fel, míg a pénzügyigazgatóságon és postatakaréknál kevesebb jegyzés történt. Az Aradi Általános Takarékpénztárnál is több jegyzés történt, az érdeklődés pedig lényegesen fokozódott, amit főképpen az bizonyít, hogy a pénzügyintézet törzsfizettein kívül úgy a megyéből, mint Aradról számos magánzó kért felvilágosítást a köl-

csőn jegyzésének feltételeire vonatkozólag és a közeli napokra kilátásba helyezte jegyzését. Az Aradmegyei Takarékpénztárnál, a Victoriánál és a Banca Romaneascănál szintén nagyobb jegyzések történtek.

Bratianu Dinu pártelnök ma nyilatkozott a kormány által kibocsátott kölcsön céljairól és jelentőségéről. Ez a kölcsön — mondta a pártelnök, — hivatott konszolidálni az ország általános helyzetét és pótolni azokat a mulasztásokat, amelyeket a hadsereg felszerelése terén az előző kormányok elkövettek.

Ervénytelenített az aradi törvényszék egy aradmegyei adásvételi szerződést,

mert hamis keltezéssel látták el. — Ötéves elkeseredett küzdelem bűnügyi bonyodalmakkal, egy földajándékozás körül

Régóta húzódó perben döntött ma az aradi törvényszék. Egy birtokajándékozás körül tört ki egy család tagjai között a harc, amelynek viharos fejleményei is támadtak és amelynek következtében még hónapokkal ezelőtt egy volt aradmegyei ügyvédnek kellett vádlottként a büntetőbíró elé állani. A pert két socodori asszony: Barna Sofia és Barna Julianna indította meg. Apjukat, Barna Floreát és bátyjukat, Barna Jánost perelték be. A kereset szerint Barna Florea 1928-ban fiának, akinél lakik, 18 hold földet ajándékozott, majd később a részére fennmaradt kilenc holdat elosztotta fia és két leánya között. Ez az ajándékozási szerződés 1928. december 10-ikén készült egy aradi közjegyző előtt. Amikor azonban a szerződést bemutatták a chisineui telekkönyvi hivatalnak bejegyzés végett, kiderült, hogy már előzőleg bemutattak egy adásvételi szerződést, amely szerint Barna Florea az egész kilenc holdat eladta fiának. Így az aján-

MIRCEA-ÉTTEREM és BODEGA.

Telefon 3-0157. Bucuresti Bdul Academiei 6. Elsőrendű szórakozó hely. Francia és román konyha. Dusan felszerelt bútorakonyhaművészet remekeivel. Délben és este rostonsült (gratar). - Legjobb bel- és külföldi borok. - Azuga-sör. - Mérsékelt árak. Zenekar az ismert hegedűművész Gică Stefanescu vezetésével. Színház után vacsora. Ig. Mircea és I. Căbănu.

Céja ezenfelül a kölcsönnek az is, hogy az államkincstár törleszthesse a Banca Nationalánál fennálló tartozásait, hogy ezáltal a jegybancnak módja legyen a magánhitelt növelni. A hadfelszerelési cikkek belföldi előállításának ad a hazai iparnak és csökkenteni fogja a munkahiányt. A helyzet javulása a polgárok által jegyzett összegek nagyságától függ és így mindenkinek önmagával szemben való érdeke minél nagyobb összeggel hozzájárulni a konszolidáció munkájához.

dékozási szerződést nem jegyezheték be.

Ebből kifolyólag indult meg a harc, melynek folyamán a két asszony azt állította, hogy az ajándékozás megtörténte után, antidatálva készítették el az adásvételi szerződést és ezért bűnvádi feljelentést tettek a szerződés elkészítője, dr. Mihail János aradi, akkoriban chisineui ügyvéd ellen. A bűnügyi tárgyaláson Barna Florea és fia is vádlottként szerepeltek, a bíróság azonban mindhármat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerőssé vált, ettől függetlenül azonban a polgári per tovább folyt az adásvételi szerződés érvénytelenítéséért. A mai tárgyaláson a törvényszék

érvénytelennek mondta ki az adásvételi szerződést és megítélte a két asszony által követelt hat hold földet. A bíróság indoklásában kimondta, hogy alaposan feltehető, hogy az adásvételi szerződést antidatálták.

Márai Sándor írja:

PEDÁNS FRÁTER

Mikor ötvenéves elmúlt, halálfélelem kezdtek kinézni. Elhatározta, hogy rendet csinál életében, behajítja követeléseit, s megadja mindenkinek, amivel tartozik. Körülnézett, s megdöbbenéssel látta, milyen rendtelenségben élt eddig. Kalapja a pámlagon hevert, alová hazaérkezésekor dobta, egy könyvet már husz éve nem adott vissza — a könyv tulajdonosa időközben meg is halt. — Istenne homályosan és szórakozottan gondolt, csak az utolsó években, rossz lelkiismerettel, mindig halogatta, hogy elmegy Hozzá és föviről-hegyire elmond mindent. Az aranyhalaknak néha napokon át nem adott enni. Élete egyetlen szerelmére már három éve egyszer sem gondolt, álmában sem. „Igy nem lehet élni” — mondogatta rosszkedvűen. — „Rend a lelke mindennek”.

Módszeresen látott a rendcsináláshoz. Egyszerre valószínűtlenül sok dolga akadt. Élete nagytakarítását kezdte el, s minden elmozdított tárgy mögött hulladékot talált, az élet elfeledett kellékeit, sértődött és elaggott keféket, avas ígéreket, poros vágyakat, éger-rága becsületszavakat. Amit még menteni lehetett, azt megtisztogatta, kabátujjával dörzsölte, vasalóval simitgatta, rálehelte és melengette. Egy nőnek házasságot ígért harminc év előtt, 1903-ban; fekete szalonkabátot öltött hát, felkereste ezt a nőt, aki időközben kétszer ment már férjhez, második férjével is boldog házasságban élt és öt gyermeknek adott életet. A nő kissé csodálkozva fogadta. Mikor férfias és csengő szavakkal, lehajtott fővel megismételte ígértét, hogy itt van, eljött, s hajlandó feleségül venni, a második férj, egy nagy szerelő-cég igazgatója, botot ragadott és út-

legelni kezdte. Általában, a legtöbb helyen félreértették. Egész nap járt-kelt a városban, inkasszált és fizetgetett. Felkereste azt a másik nőt is, egyik barátja feleségét, aki husz év előtt, alkonyi órákban, a szalón sarkában biztatón rámosolygott: akkor nem élt e mosoly lehetőségeivel, morgott valamit és elment, s a nő meg is sértődött; de most megjelent náluk, megállt a nő előtt, hosszan és biztatón visszamosolygott rá, majd mintegy kamat fejében, még egy rövidet is vigyorgott és biccentett: de a nő sikoltozni kezdett ijedtében, s innen is kituszkolták. Egy harmadik nő egyszer azt írta a levélben, hogy „örökké a tied”; a levelet most visszaküldte a nőnek, udvarias szavak kíséretében értesítette az adását, hogy a változott körülményekre való tekintettel, lemond róla, tehet, amit akar. A kölcsönvett könyvet kivitte tulajdonosa siriára, névjegyet is helyezett a könyv lapjai közé, ezzel a szöveggel: „Köszönettel és p. c.”, — mert annak idején elfelejtett kondoleálni, és — takarékoságból — ezt a mulasztást is pótolni akarta.

Hamarosan feltűnt, hogy megváltozott az utolsó időben. „Öregszik, kissé pedáns” — mondogatták barátai, mikor észrevették, amint időnként kávéházban, társaságban hőmérőt húz elő kabátzsebéből s megnézi a szoba, a társalgás, vagy a környező érzelmek hőfokát. Mindent megmért, ellenőrzött, számonkért és visszaadott, aprólékos lelkiismeretességgel. A hőmérőt beszélgetés közben is elővette s fejcsóválva szemlélte néha. „Hideg vagy hozzá” — mondta barátjának, sóhajtott, legyintett. Általában kicsinyesen viselkedett, zsebében acélrugóra járó mértéket, kis mikroszkópokat és összehajtható messzelátókat cipelt, a telefonközpontot régen megszünt állomások miatt nyaggatta, mert elfelejtette annak idején este félhétkor felhívni ezt a számot, most, néhány évtizedes késéssel,

dühösen telefonált a „megbeszélt időben”, ahogy akkor megígérte; de nem felelt senki. Pártirodát keresett naphosszat, be akart végre lépni a hatvanhetes pártba, mert az egyik kortesnek kötötte a szavát a század elején; rosszkedvűen vette most tudomásul, hogy a párt s a hozzátartozó programm már régen megszűnt, atomjaira bomlott és eloszlott az úrban. Két embert, egy politikust és egy cipőkereskedőt, kikkel kávéházi afférja volt ifjúságában, megpofozott most utólag; a sértettek már az ígért pofonokra s a rendőrség segítségét kérték ordítva, mintha méltatlan támadás érte volna őket. Sok ügyes-bajos dolga támadt így. „Az emberek rendetlenek” — panaszkodott néha. Otthon is állandóan rakosgatott: minden órát felhuzott, régi levelekben pótolta és helyükbe tette a pontosvesszőket, leveleket írt és bocsánatot kért, hogy nem jöhetett el — két évvel doktori vizsgája előtt — a vacsorára. „Tele vagyok restanciákkal” — hümmögte. Kétszer kiment a pályaudvarra is, rózsákkal kezében s megvárta a vonatot, amelyet megvárni akkoriban elkésett; de ez a vonat már nem közlekedett s egy későbbi gyors, amit bevárt, sem hozott számára senkit.

Legjobb barátai elhidegültek idővel s mikor például nyagatni kezdte ismerőseit, miért köszöntek neki hüvösen a Nebántsvirág bemutatóján a színház várócsarnokában, huszonhárom év előtt? — s miért nem jöttek el akkor este a milleniumi kiállítás megnyitását követő napon Ós-Budavarába, ahogy megbeszélték? — s mikor mindent számonkért és inkasszált, mosolyokat és köszöntéseket s általában úgy járt-kelt, mintha mindenki tartozna neki valamivel, megállapították, hogy jó fiú, csak kissé kicsinyes. Lassan magára is maradt. „Pedáns fráter!” — mondták ismerősei és vállat vontak.

Erdélyben született Matuska titokzatos „Leó szelleme“

A biatorbágyi merénylet bűnyüének újabb fordulatai — Matuska megdöbbentő vallomásai — Legelőször az újpesti összekötő vasúti hidat akarta felrobbantani

Budapestről jelentik: Matuska perének harmadik napi tárgyalása iránt fokozott volt a közönség érdeklődése. A bíróság csak 11 óra tájban vonult be a terembe és ekkor hozták elő Matuska Szilvesztert is az őrei. Az elnök intézkedésére levették róla a bilincseket és Matuska ekkor láthatólag jólesően elnyújtózott. Marton elnök folytatta a jüterbogi merénylet előkészületeiről való kihallgatását. Matuska elmondja, hogy augusztus 5-én indult el Bécsből Berlinbe. Az uton egyszer kiszállt a vonatból, mert erős gyomorfájást kapott és érezte azt is, hogy Leóval találkozik.

Elnök: Na és találkozott vele?

Matuska: Igen, láttam őt.

Az elnök ismét azt kérdezi, hogy találkozott-e vele, mire Matuska kitarat amellett, hogy látta. Mintegy 10 lépéssnyire volt tőle és állandóan követte őt. A következő kocsiban utazott ugyanabban a vonatban.

Elnök: Érezte-e valami félelmet?

Matuska: Igen.

Elnök: Miért nem igyekezett menekülni előle?

Matuska: Mert úgy sem tudtam volna elmenekülni.

Maid elmondja, hogy egész németországi útján követte őt

ez a Leó, amely nem az igazi Leó volt, mert az már előbb meghalt.

Az elnök elébe tárja a jüterbogi merénylet színhelyén talált „Angriff“ című horogkeresztes lap egyik számát, amelyre az ő kezeirásától „Juden“ szó volt felírva és felette egy horogkeresztet rajzolt. Matuska azt mondja, hogy ő ellensége minden ateista mozgalomnak és azt tartja, hogy a zsidók közül is legtöbben ateisták, ezért rajzolta és írta fel ezt a lapra.

Az elnök azonban azt mondja, hogy ezzel az volt a terve, hogy a nyomozást félrevezesse és a német horogkeresztesekre akarta kenni a merénylet ődlumát.

Matuska azonban vitatkozni kezd az elnökkel és azzal menti magát, hogy ellenkezőleg, ő segédkezni akart a német horogkeresztes mozgalomnak. Erre az elnök azt mondja, hogy Hitlerék fitymálnak az ilyen segédkezésre, hiszen abban az időben a horogkeresztesek nagyon lenn voltak még és Matuska ezzel csak ártott a mozgalmunknak. Majd megjegyzi az elnök, hogy

a jüterbogi merényletnél 108 utas sebesült meg.
— Igen — válaszolja Matuska — imádkoztam is értük eleget.

A déli szünet után délután 5 órakor folytatták Matuska kihallgatását. Ekkor kezdték a biatorbágyi merénylet előkészületeinek ügyét tárgyalni.

Amikor az elnök megnyitotta az ülést, figyelmeztette a közönséget, hogy tartózkodjék az értelemnyilvánításoktól, mert kénytelen lesz kiüritetni a termet.

Matuska elbeszéli, hogy Tottendorf községben jutott először eszébe ennek a merényletnek a terve.

Először azonban az újpesti vasúti hidat akarta felrobbantani. Még Bécsben vásárolt erre a célra 33 ekrazitbombát, 18 hüvelyt és úgy

gondolta, hogy ezeket a hid vasláncai közé helyezi el és elektromos battéria segítségével robbantja fel a hidat.

Amikor Bécsből elindult a merénylet elkövetésére, akkor még otthon 33 méteres drótot csavart a dereka köré. Az elektromos battériákat, valamint az ekrazit-gyutacsokat mind a zsebébe rejtette. Igaz, hogy kövér volt egy kicsit, de ez a határon nem tűnt fel senkinek. Amikor a vonat elhaladt Biatorbágy mellett, akkor jutott eszébe, hogy ez mégis sokkal alkalmasabb hely lenne a merénylet elkövetésére.

A „8 Órai Újság“ mai száma nagy riportban számol be arról, hogy munkatársa kinyomozta Matuska „Leó“ nevű szellemét, akire váltig hivatkozik a tárgyalás során és akivel állítása szerint Kalocsán találkozott.

Az illető Kiss János hipnotizőr, aki valamelyik erdélyi kisebb községben született.

Már kora ifjúságától kezdve artista volt, majd később szuggerálni kezdett és ekkor tanulta meg a hipnotizálást is. Azt hirdette, hogy mindent elérhet az ember, amit erős akarattal elhatároz. Ennek ellenére 1929-ben nyomorultan és szegényen halt meg a budapesti Rókus-kórházban gyomorfekéllyel.

Az elnök rövid szünetet rendelt el, majd szünet után Matuska elmondja, hogy felcségenek küldött 100 schillinget, sógorának 50 pengőt adott, míg ő saját maga részére 250 schillinget tartott meg. Gyorsvonaton ment Bécsbe, majd visszatérte után kiment Törökbálintra, hogy megnézzze:

Az aradi Munkakamara és a Munkásbiztosító Pénztár vezetősége tiltakozik önkormányzatuk tervbevett elvétele ellen

Costinescu miniszter pályázat útján kívánja betölteni a két intézménynél országosan megüresedő négyezer tisztviselői állást

A legutolsó bucaresti minisztertanácsról kiadott hivatalos közleményben sok szó esett arról, hogy a kormány „foglalkozott a betegsegélyező pénztár kérdésével“. A kormány az ügyben végleges megállapodásra jutott, sőt az egészségügyi miniszter már el is készítette a rendelettervényt, amivel a kormány tervének megfelelően, végrehajtja az intézmény gyökeres átszervezését.

Legfontosabb intézkedések a következők lennének:

1. Felosztatják a központi és a 32 vidéki pénztár igazgatóságát. Helyükre a miniszter által kinevezett időszak-bizottságok kerülnek.
2. Leszállítják az igazgatósági tagok számát.

3. A betegsegélyező tisztviselőit a jövőben az egészségügyi miniszter nevezi ki. Fizetésüket azonban a betegsegélyzőtől kapják.

A Lupta élénken tiltakozik az „átszervezés“ ellen, mely — szerinte — azt fogja jelenteni, hogy politikai befolyás alá kerül ez az eddig semleges intézmény is, évi egymilliárd lejtes költségvetésével együtt.

Az önkormányzat megszüntetését — írja a lap, — liberális érdekek kívánják. Costinescu miniszter ugyanis pályázat útján akarja betölteni mind a négyezer tisztviselői állást.

Ha a rendeletet végrehajtják, úgy előáll az a különös helyzet, hogy a pénztár 480 ezer biztosított munkásának nem lesz beleszólása az intézmény irányításába. A lap szerint a rendelet törvénytelen, mert a parlament nem hatalmazta fel a kormányt ilyen értelmű dekrétum-törvények kibocsátására.

Nem félünk a farkas ordítól
HIDEGTŐL

ha ZEPHIR fűtünk

10 kgr. fával fűt egy normál szobát 24 órán át.

Gyártja: Szántó Dezső és Fia, Oradea

Kapható mindenütt. Kerjen díjtalan árjegyzéket.
Képviselet: Csetey & Soltz vaskereskedés Arad 410

vajon megvan-e az ekrazit, amit ott rejtett el. Amikor vallomásának ehhez a részéhez ért, ismét hazudozni kezdett és összefüggéstelenül beszélt. Elmondja, hogy kiment Biatorbágyra és kipróbálta a robbanószereket. Több éjszakán át figyelte a vonatokat, amint a biatorbágyi hidon áthaladtak. Vallomásában megjegyezte, hogy ebben az időben folyton fájt a gyomra. Az elnök erre megkérdezte:

— Miért evett akkor szalámit?

— Nem ételtől volt rossz a gyomrom — válaszolta Matuska — hanem a tintaceruzától, amit Leó cigaretta helyett szívatott el velem, akkor, amikor transzba voltam. Egyszer éjszaka találkoztam a hid közelében Leóval, akkor láttam is.

— Husból és vérből volt akkor Leó?

— Akkor úgy láttam, hogy husból és vérből van.

Matuska a tárgyalás befejezése előtt még egyszer határozottan kijelenti, hogy nem akart emberéletben kárt tenni csupán tehervonatot készült felrobbantani.

Az elnök ezután berekesztette a mai tárgyalást.

A betegsegélyző autonómiájának ügyében egyébként Vulpe József elnökletével ülést tartott az aradi Munkakamara interimár-bizottsága. A kérdés megvitatása után

az interimár-bizottság elhatározta, hogy feliratot intéz a munkügyi miniszterhez, amelyben tiltakozik egy a munkásbiztosító pénztárak, mint a munkakamarák autonómiájának megcsorbitása ellen.

Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozott mai ülésén az aradi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága, amely Mateescu István elnökletével tartotta meg ülését. Az ügyet Strengár-Demia Sava terjesztette elő, majd pedig több felszólalás hangzott el és az igazgatóság határozatilag kimondotta, hogy feliratban fordul a minisztériumhoz, valamint a munkásbiztosító pénztárak vezérigazgatóságához és tiltakozását jelenti be az önkormányzat elvétele ellen. A feliratban az aradi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága leszögezi, hogy a jelenlegi autonómiával sincs megelégedve és annak kiszélesítését kéri.

CORSO-mozgó mai műsora!

3, 5, negyed 8, negyed 10 órakor!

Diákoknak engedélyezték!

TARZAN II. és PAJTÁSA!

Film, melyet mindenki megnéz!

JOHNNY WEISSMÜLLER, MAUREN O'SULLIVAN

Allandó telt házak!

Kérjük jegyről előre gondoskodni!

CONSUM könyvre részletfizetésre is adunk jegyet!

Legmodernebb

uccai és estélyi ruhák legelőnyösebb áron csak a

„MODERN“ DIVAT-SZALONBAN
Strada Gen. Berthelot 6., I. emelet.

Ugyanott **gyermekruhák** készen és megrendelésre! 4691

Olosó árak! Elsőrendű munka!

A Rothschildok

Irtá:

Bogdan Varvara

(7)

Fordította: Marosi Rudolf

A Rothschildok megmentik Európa békéjét

A politikai helyzet érdekes módon alakul ki. Franciaországban Lajos Fülöp elnyeri megerősítését a trónban, Angliában Peel és Wellington az urak, míg Ausztriában Metternich a teljhatalmu ur. Oroszország erős harcban áll Lengyelországgal. Belgiumban a luxemburgi probléma következtében nagy idegesség uralkodik. Az 1830. évi francia forradalom Párisban lepi meg Rothschild Salomont, a bécsi ház fejét. Nem marad itt sokáig, de közvetlen közletről szemléli a lezajló eseményeket és értékes információkat visz Metternich hercegnek. Olaszországban is forradalmi megmozdulások tapasztalhatók, a pápai kényuralom ellen lázadnak és a defonizált királyok minden reménye Metternichben van.

Lajos Fülöpöt, aki a béke híve volt, James Rothschild támogatja hathatósan.

Míg Rothschild Salamon minden befolyását arra használja fel, hogy lebeszélje Ausztriát az olasz eseményekbe való beavatkozástól. Európa békéjét teljesen felborította volna az osztrák beavatkozás és a Rothschildok — békét akartak.

Metternichnek pénzre van szüksége, hogy a háborút előkészíthesse. Az osztrák kancellár egyedül a Rothschild-háztól remélhette azt a hatalmas összeget, amelyre szükség volt. De a bankár, aki jól tudta, mire kell a pénz, nem akar kölcsönt adni. Erődes Brokesch von Osten gróf naplója, amelyben erről a szituációról megemlékezik.

„Minden Rothschildtól függ — írja emlékirataiban — ő határoz. Ő pedig nem ad pénzt háborúra.

A jövő azonban beigazolta, hogy Metternich akarata erősebb volt a Rothschildokénál. Az osztrák csapatok mégis bevonultak Itáliába és meghódították Bolognát is. Újabb intervenció történik a béke érdekében, Metternich gyűlölete minden forradalmi megmozdulás ellen erősebbnek bizonyult, mint a Rothschild-család befolyása. Váratlanul segítséget kapnak a Rothschildok: Cazimir Pereirben, akinek minisztersége újabb reményeket ébreszt a béke híveiben.

Rothschild Salamon az eseményeket levélben közli Londonban élő fivérével és 1830. március 11-ikén irt levelében többek között így szól:

„Kedves jó bátyám. A francia kormány éppen futárt küld és ezt az alkalmat használom fel arra, hogy néhány szóban ismertessem veled a helyzetet. Reményünk van arra, hogy béke-minisztert kapunk. Ma reggel beszéltem Pereirrel, aki ezeket mondotta: „Beszélj a királlyal és közlöm vele, hogy a béke és nem a háború minisztere akarok lenni.”

Pereir Cazimir nagyon jól tudta, hogy béke-törökéseiben erős támasszal bír a Rothschild-házban és Jamesnek meg is mondotta:

— Önök nemcsak Franciaországért, hanem egész Európáért dolgoznak és legyenek meggyőződve arról, hogy nem csalódnak bennem.

Ezt a kijelentést Salomonnal közli James Rothschild és hozzáteszi:

— Addig tehát, amíg Pereir uralmon van, nem a nagyhatalmaktól függ a béke, vagy háború kérdése.

Arra kérlek birt rá Metternichet, támogassa továbbra is a francia kormányt (főként Pereirt) és kövess el mindent a béke megmentéséért, mert Európának erre van szüksége. Hidd el nekem, hogy Metternich herceg, aki világhírnevet vivott ki magának, csak növelni fogja hírnevét, ha a béke mellett nyilatkozik meg. Az összes kormányok az ő utasításai alapján járnak el, minden tehát tőle függ.

Közben azonban az osztrák csapatok mind beljebb haladnak olasz földön. Franciaországban elhatározzák, hogy emiatt éles jegyzéket intéznek Ausztriához. A helyzet hajszálon függ. Az első jegyzék hangja éles volt és többek között katego-

rikus utasítást tartalmazott Olaszország és Bologna kiürítésére.

„Üritsék ki azonnal Bolognát” — követelte a jegyzék.

Rothschild James és Pereir újra közbeléptek és a minisztertanács lényegesen enyhítette a jegyzék hangját. Ezt James meg is írja Salomonnak.

— Ha a herceg méltányolja a francia kormány eljárását — írja James Salomonnak — akkor a békét sikerül megmenteni.

James Rothschild ugyanakkor levelet intéz magához Metternichhez is, akit arra kér, rendelje el az osztrák csapatoknak Olaszországból való kivonulását, mert ez a lépés mentheti meg csak az európai békét. Metternich ezuttal békülékenynek mutatkozik: a pápai államokból fokozatosan kivonják az osztrák hadsereget. Ausztria nagyhatalmu kancellárja rájött arra, hogy Európa érdekében cselekszik, ha a Rothschild-ház intervenciójának eleget tesz. Tisztában volt azzal is, ha megbukik Franciaországban Perier és a békepárt, úgy sovénisza kormány kerül uralomra, ami egyáltalában nem volt Ausztria érdeke. Nyugtalanító jelenségeket észlelt Ausztriában is, úgy látta, hogy politikájának ellenzéke támad Károly főherceggel, báró Kubeckkel és régi ellenfelével gróf Kolowrattal az élen.

Az oroszok nagy harcban álltak Lengyelországgal és a cári kormány a poroszoktól és az osztrákoktól kért segítséget. Metternich elhatározza, hogy segítséget nyújt Oroszországnak. Ez újabb vértengert jelentene. Rothschild Salamon azonban ismét közbelép. Nyomban értesíti a kancellár terveiről gróf Kolowratot, aki résztvesz a döntő kormánytanácskozáson és meggyőzteti Metternich háború szándékait. Maga Rothschild Salamon is dolgozik és sikerül meggyőznie Metternichet arról, hogy Ausztriát nem szabad háborúba vinni. A kancellár határozatlanságát érdekes módon jellemzi emlékirataiban Kubeck, aki azt írja:

„Metternich herceg valóságos inga, amely Taticeff (Oroszország akkori bécsi nagykövete), tehát a háború és Rothschild Salamon, illetve a béke között leng...”

Egy évvel később Metternich újra akcióba lép. Meg akarja védelmezni a pápát, aki ellen újabb forradalom készül. Gróf Radetzky hercegprimás kérésére az osztrák csapatok 1832. január 28-án ismét elfoglalják a pápai államokat. Perier is kénytelen engedni a francia háború pártjának: egy francia hadosztály Ankonába hajózik. Rothschild Salamon, aki éppen Párisban tartózkodik, hosszú levélben próbálja megint meggyőzni Metternichet. A Rothschildok újra közbelépnek — a békéért...

(Folytatjuk.)

A bécsi és budapesti operáknak is diszere válna a pénteki

GIUDITTA

előadása. :: 150 tagu együttes Igo Guttman világhírű tenoristával.

4788

FIGYELEM!

Hajszálakat véglegesen és nyomtalanul — testfogyasztást helyi és általános — garanciával végez

PILISINE

kozmetika Arad, Bul. Regina Maria 15.

A VADÁSZKÜRT

megint szép lett, méltó régi nagy híréhez

SZÁLLODA és ÉTTEREM

ujjálakítva

BUDAPEST

szívében, nagyvárosi zajtól mentes, uri nemes izlés mellett modern kényelmű otthont nyújt.

4590

E lap olvasóinak a szálloda kedvezményt ad.

Kommunista agitátorokat leplezett le az aradi állambiztonsági hivatal

Mind a két ifjumunkást kihallgatta az ügyészség.

Az aradi állambiztonsági hivatal napok óta éjjel-nappal dolgozik, miután pontos értesülést kaptak, hogy a titokban működő kommunista organizáció nagyszabású megmozdulásra készül. Ciorescu Tache szigurancafőnök irányítása mellett folytak az előkészületek az esetleges megmozdulásoknak már a csirájában való elfojtása érdekében. Ilyen előzmények után Arad egyik külvárosában tegnap elfogták K. Andor 18 éves aradi gyári munkást, aki kommunista röpiratokat osztogatott a külvárosi házak lakóinak és nem sokkal később ugyancsak in flagranti érték V. A. 20 éves aradi munkáslányt, amikor kompromittáló iratokat igyekezett a nála talált listában szereplők címére eljuttatni. Ügyükben nyomban vizsgálatot vezettek be és megállapították, hogy együtt „dolgoztak”. A listán szereplőket is kihallgatták, de kiderült, hogy mit sem tudtak a nekik címzett kommunista iratokról.

A kihallgatások során kiderült, hogy november hetedikén tulajdonképpen világszerte mint „vörös nap” szerepel. A „vörös nap” Romániában mindenütt a legnagyobb csendben folyt le, mert az előkészületek Aradon is megállítottak minden kilengést. A két ifjumunkást még idejekorán őrizetbe vették. Mindkettőjüket ma küldték át az ügyészségre, ahol Gitta Ágoston főügyész hallgatta ki őket. Rövid kihallgatás után a vizsgálat befejezéséig visszashallgatták őket a sziguranca.

Harmáncnyolc ember krumpliszákokba varrva

New-Yorkból jelentik: A szövetségi rendőrség ópiumcsempészek után kutatva, a New Jersey állambeli partvidéken fekvő Atlantic-City közelében egy félreeső ház pincéjében 17 félig éhenhalt kínait, többnyire diákokat talált.

A kínaiak közül néhányan beszélték az angol nyelvet. Elmondták, hogy három hónappal ezelőtt Kantonból Trinidadon keresztül egy gőzös rakományával csempészték át őket Virginia partjára. A tengeri út kezdetén még ötvenen voltak, utközben azonban 12 ember megbetegedett, azokat egyszerűen kidobták a hajóból. A többi 38-at azután Virginia-öbölben partraszállították és burgonyaszákokba varrták be.

Azután burgonyaszállítmánnyal együtt teliergőkocsra rakták és New Jerseybe vitték őket, ahol 21 kínait szabadonbocsátottak, mert rokonaik kifizették utiköltségüket.

A most megtalált 17 embert a sötét pincében tartották fogva egy néger őrzete alatt. Csak akkor akarták szabadonengedni őket, ha utiköltségük fejében mintegy 1500 dollárt megfizetnek, ellenkező esetben mosóüzemekben kellett volna napi 20 cent bér mellett az utiköltséget ledolgozniok.

Kopott, rongált

disztárgyat, evőeszközt aranyoz, ezüstöz, nikkelez

Szágál, Str. Eminescu 13. 4665

Eljárást javasol

Boila Romulus ellen a Skoda-jelentés

Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap feltűnést keltő cikkben ismerteti a végleges Skoda-jelentést, amely kilenc fejezetből áll. A jelentés megállapítja, hogy a hadianyagokat drágábban vettük Skodáéktól, mint Jugoszlávia. leszögezi azonban, hogy a Skoda-gyár nem hibás a történetekért, hanem egyedül Zeletzky, akinek szerepéről éles hangon emlékezik meg a jelentés. A Mariu kompromittálására elkövetett állítólagos jegyzőkönyvhamisítás ügyében a jelentés közli, hogy semmiféle bizonyíték a hamisítás megtörténné nem merült fel, különben is ez a kérdés már a bíróság hatáskörébe tartozik.

Külön fejezet foglalkozik Boila Romulus-sal, akiről megállapítja a jelentés, hogy

Boilának szerepe volt a Skoda-szerződés megkötésében, vagyonának eredetét illetően nem tudott kellő felvilágosítást adni és így helye van annak, hogy lépéseket tegyenek ellene.

Ezután egyes katonai és polgári személyiségek felelősségéről beszél a jelentés, a nevek azonban egyelőre nem kerülhetnek nyilvánosság elé. A jelentés egy-egy másolatát Tatarescu miniszterelnöknek és Bratianu Dinu pártelnöknek elküldötték tanulmányozás végett és előreláthatólag teljes egészében szombaton kerül nyilvánosságra.

A demokraták győztek az USA választásain

New-Yorkból jelentik: Az Egyesült Államokban lezajlott politikai választások eredményei csak most kezdenek megérkezni az európai állomásokra. Az eddig beérkezett eredmények szerint a demokraták, vagyis Roosevelt hívei meglepően nagy eredményekhez jutottak. A legújabb jelentések szerint a demokraták közül 208 és a republikánusok közül pedig 52 képviselő jutott eddig mandátumhoz. Még 171 mandátum sorsáról nem érkezett jelentés, de most már a demokraták nagy győzelme kétségen felül áll. Farlii főpostamester távbeszélőn tett jelentést a nagy demokrata-győzelemről Roosevelt elnöknek, aki kijelentette, hogy nagy elragadtatással veszi tudomásul pártja győzelmét. A szenátusba az eddigi eredmények szerint 8 demokrata és 3 köztársasági szenátor jutott be.

A legnagyobb érdeklődéssel a kaliforniai kormányzó-választások felé tekintettek, ahol óriási agitáció indult meg már hetekkel ezelőtt Upton Sinclair megválasztása érdekében. Az eredmény már innen is megérkezett és e szerint Upton Sinclair feladta a küzdelmet Marian eddigi kormányzó ellenében. Marian, aki szintén a demokrata-párt jelöltje, kijelentette, hogy Kalifornia nem melegegya a Sinclair-féle fellengzős bolsevista eszméknek. A választások eredményéről azt tartják amerikai politikai körökben, hogy Roosevelt helyzetét épp a tulságos erős győzelem fogja megnehezíteni, mert az elnök nem tudja majd fékmentartani a diadalittas híveit a törvényhozásban.

Iványi Iritz Sándor gyűjteményes képkiallítás

a

Kulturpalota kistermében.

Nyitva naponta:

d. e. 1/2 10-1, d. n. 1/2 3-8-ig

Belépés díjtan.

4643

VÁSÁROLJON OLCSÓ FÉNYT!

Mi a méter?

A hossz mérték egysége.

Mi a watt?

A fényerő egysége.

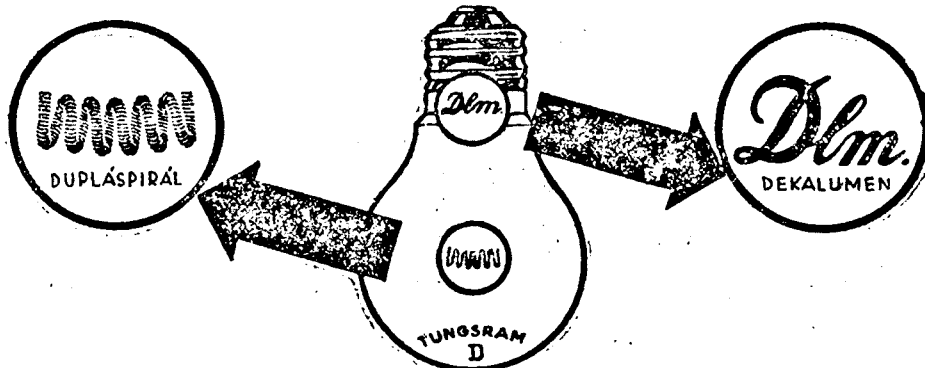
Mi a lumen?

Az áramfogyasztás egysége.

Mi a dekalumen?

A magasabb fényerő egysége.

A VILÁGÍTÁSI TECHNIKA LEGÚJABB VIVMÁNYA A

TUNGSRAM D

DUPLÁSPIRÁLLÁMPA

DEKALUMENSOROZATBAN VÁLTOZATLAN ÁRAM-
FOGYASZTÁS MELLETT 20%-IG TÖBB FÉNYT AD.

Aradi főtéri kereskedő százezer lejes adóbírsága a törvényszék előtt

Elvi jelentőségű döntés lesz a forgalmiadó fizetése kérdésében — Kik kötelesek forgalmiadót fizetni?

Egy aradi főtéri kereskedő-cég ügyében elvi jelentőségű döntés készül az aradi törvényszéken. A kereskedők és iparosok nagyrésze még mindig nincsen tisztában azzal, kiknek kell forgalmi adót fizetni, s kiket ment fel a törvény. A pénzügyigazgatóság és az érdekeltek véleménye ebben a tekintetben eltérő és ezért hatalmas érdeklődés előzi meg a bíróság állásfoglalását abban a perben, amelyet ma tárgyal a törvényszék második szekciójának Constantinescu-Huflin-tanácsa.

A főtéri kereskedő-cég, amelynek pere ma tárgyalásra került, megállapította, hogy a törvény nem kötelezi a forgalmiadó fizetésére és be is szüntette a fizetést, mire az aradi pénzügyigazgatóság a törvényben előírt minimális bírsággal:

százezer lejes büntetéssel sújtotta a céget, amely fellebbezést jelentett be ez ellen.

Mielőtt még a fellebbezés letárgyalásra került volna, a pénzügyigazgatóság foglaltat vezetett be és el akarta szállítani a lefoglalt árut. A cég erre ügyvédje, dr. Ungár Imre után a törvényszékhez fordult, amely felfüggesztette a végrehajtást mindaddig, amíg az ügyben döntés nem történik.

Az ügyet ma tárgyalta Ungár Imre dr. előadta, hogy a pénzügyigazgatóságnak nem állott jogában bírságot kivetni. A forgalmiadóról szóló törvény alapján ugyanis csak azokra vehető ki forgalmiadó, akik legalább hét munkással dolgoznak és 155 ezer lejnél magasabb jövedelem után fizetnek adót. A szóbanforgó cég adója kevesebb, a munkások számát pedig tévesen vette fel a pénzügyigazgatóság. Az adóközegek ugyanis munkásnak vették a cégtől születt, az inasokat, valamint a kiszolgáló kereskedelmi alkalmazottakat. A jegyzőkönyv szerint kilenc munkással dolgozik a cég, a va-

lóságban azonban még a legnagyobb forgalom idején is csak öt munkás és három kereskedelmi alkalmazott működik, az utóbbiak a kiszolgálásnál. A pénzügyigazgatóság álláspontját Hanciu pénzügyi tisztviselő fejtette ki, s fenntartotta, hogy a bírság kivetése jogos volt. Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd bekérte az aradi pénzügyigazgatóságtól a forgalmiadó végrehajtására vonatkozó miniszteri utasításokat. Több mint egy óra tanácskozás után a bíróság a bizonyítás kiegészítését rendelte el. Tanúként hallgatják ki a személyzet azon tagjait, akik a pénzügyigazgatósági jegyzőkönyvben szerepelnek, ezenkívül kötelezték a főtéri kereskedő-cég jogi képviselőjét, hogy állításai beigazolására a január 17-ikére kitűzött legközelebbi tárgyaláson mutassa be a rendelkezésre álló okmányokat. Az aradi kereskedők és iparosok körében nagy érdeklődéssel várják a bírói döntést, amely végre tisztázza a forgalmiadó körüli bizonytalanságot.

CENTRAL: 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor:

Tanja,
a moszkvai leány
(Mandalay)

Kay Francis, Warner Oland, Ricardo Cortez

SELECT: Premier!
5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor.

Ha én szabad volnék

IRENE DUNNE,
CLIVE BROOK, NILS ASTHER

HIREK

Imák

Két különös ima jelent meg az elmúlt napokban a nagy világlapok hasábjain. Külön-külön tálták fel őket, a „Mindenfelől” és az „Innen-Onnan” rovatokban, sok közülük nincs is egymáshoz, ha csak nem az, hogy mind a kettő — ima és hogy mind a kettő kuriozum.

Az egyiket Franciaországban írták és a francia iskolák állatvédő egyesülete által kiadott könyvben jelent meg. A könyv — amelynek „Állatok imái” a címe — azt a célt szolgálja, hogy a gyermekekben felkeltsék a szeretetet s a szánalmat az állatok iránt. Ime, a szóban levő ima, a „kutya imája”:

A kutya feltekint rátok jóságos szemeivel s mintha ezt mondaná:

Nem tudjátok, hogy a mi szívünk sokszor jobb, mint a tiétek? Ha egy szegény, meggémberedett utast ellep a hó, nem mi mentjük-e meg? Ugy-e, hogy mindenütt vigyázunk rátok, ahol veszély fenyeget benneteket? Mielőtt bántanátok minket, gondoljatok arra, hogy mi vezetjük a szegény vakokat, mi őrizzük a nyáját és a házatokat. Szeressetek bennünket és engedjétek, hogy mi is szeressünk titeket, mert ha az egész világ el is hagy, a mi hűséges szeretetünk soha sem szűnik meg”.

A másik imát a japán országutak keresztelésénél függesztették ki és egy angol útságró mentette át a fehér világ számára. Az ima így hangzik:

„Ó, gépkocsi! Hatalmas, gyors és gyönyörű vagy! Él az erőddel, sebességeddel és szépségeddel, de ne élj vissza velük! Könnyörülj azokra, akik nem tudnak versenyezni veled: a kutyákon, lovakon és gyalogos embereken. Széles kerekeiddel eltapsod a kutyákat. A lovakat megijeszti lármád és illatod. Ami pedig a gyalogos embert illeti, ne felejtse el, hogy egyszer még neki is lehet gépkocsija!”

Ez volt a két ima.

(Japán lapjelentés: „Szárzások, áradások, váratlan fagyok és az a hatalmas táifun, amely nemrégiben az országot megrázta, majdnem teljesen elpusztította Japán idej termését. A lakosság rémülettel tekint a tél elé. Egyes kerületek valósággal éhínség előtt állnak. Ilyen környéken a gyermekeket felmentették az iskolák látogatása alól, hogy gyökereket és faháncsot gyűjthessenek télire táplálékul. Fikusima környékén rövid idő alatt 627 fiatal leányt adtak el szüleik gésának és yoshivara-intézetekbe. Olyan lépés ez, amelyet csak a rendkívüli, szinte elképzelhetetlen nyomorral lehet magyarázni.”)

Mintha Iyate és Fikusima felől új, harmadik ima kelne:

„Ember, aki a kutyák számára oly szívhez szóló imát írtál, aki a magad alkotásához, a Géphez, oly megható szavakban könyörögtél — hallgass meg minket! Nézz körül a földön. Távoli otthonukból már elindultak az északi szelek, hideg fuvalatuk nyomán nemsokára megborzad és megdermed a föld. Amerre itt, az Iyate és a Fikusima környékén a szem ellát, kiellen pusztaság vakít. Mi itt, ebben az esztendőben gyökereket és faháncsot eszünk. Mi tudjuk, hogy szívedben szeretet lakozik, hisz ha nem lenne így, nem is tudnál ilyen szép imákat írni. De tudjuk azt is, hogy sokféle a kötelezettség, hogy többek között szolgálatra késztesz az a hatalmaság is, amelyet magadnak alkottál: a Gép. Tudjuk — különösen mi, japánok nagyon is tudjuk —, hogy szolgálnod kell az ágyu-gépet, a fegyver-gépet, a tank-gépet és számos társát és, hogy ez áldozatokat követel. Tudjuk, hogy amíg Japán 1929-ben csak 130 ezer angol font értékben vásárolt Angliában hadiszereket, addig 1932-ben már 322 ezer font értékben vitt be hadiszert a brit Birodalomból. Ez pedig sok pénz, olyan sok, amit mi el sem tudunk képzelni.

„Az ember néz most rád, akinek lánya gésa lett és, aki a következő hónapokban faháncsot fog élni. Szeme van, mint neked, karja, keze, lába, szíve, agya, mint neked és arra gondol — ebben a különös imában arra kér —, hogy mi lenne ha egyszer oly szeretettel éreznél iránta, mint amilyen a kis kutyáról írt imából kiadrad és ha annyit áldoznál rá, mint arra gépre, amely 1932-ben a japán államtól 322 ezer, 1934-ben pedig már kitudja mennyi angol fontot követelt?”

„A tájfűn szelét érezzük, összerázkódunk és didergünk ebben a kiellen tájban és arra kérünk, hogy két ima között — amit a kiskutyához és a géphez írsz —, gondoldj néha egy harmadikra is, aki önmagad vagy: az emberre.”

(—nár.)

— IDŐPROGNÓZIS: Élénkebb szél, változó felhőzet, még több helyen eső, a hőmérséklet kissé emelkedik.

— Mikor a király két percet késik... Boris bolgár király, aki néhány nappal ezelőtt egy darabig maga vezette vonatát a megsebesült mozdonyvezető helyett, már gyermekkorában rajongott a vonatért. Nagyon fiatalon tanulta meg a mozdonyvezetést s a mozdonyon bejárta Bulgária minden vasutvonalát. Egyszer az Orient-expresszt vezette Boris király. Elég furcsa kalandban volt része ekkor. Két perc késéssel érkezett Szófiába. Az állomásfőnök nem tudta, milyen magas személyiség a mozdonyvezető s alaposan összeszidta. A király ekkor sem árulta el kilétét, hanem bocsánatot kért a késedelem miatt.

— JUGOSZLÁVIA TUL AKAR ADNI POLITIKAI MENEKÜLTJEIN. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány hír szerint elhatározta, hogy tárgyalást kezd a német birodalmi kormánnyal, hogy Németország vegye át azt a körülbelül 2000 osztrák horogkeresztűs menekültet, akik a júliusi puccs után szöktek át a határon Jugoszláviába. Bécsi jelentések szerint a jugoszlávok azért akarják feloszlítani a varasdi horogkeresztűs tábort, mert kényelmetlen helyzetet teremtett a jugoszláv kormány számára az, hogy a marseillei merénnyel kapcsolatban súlyos vádakot emeltek egyes országok ellen, amelyek területükön politikai menekülteket megölték és ugyanakkor Varasdon támogatásban részesülnek az osztrák nacionalisták.

— Szaporítják repülőgéppalánnyukat. Bucurestiből jelentik: Irimescu aviatikai alminiszter az alba-iuliei királyi hadgyakorlat tanulságai alapján tervezetett készítette a katonai aviatika fejlesztésére. Az alminiszter a motorokat külföldről kívánja beszerezni, az iskolarepülőgépeket azután romániai gyárak állítanák elő.

Az érzékeny Tuzok

Hunyady Sándor ellen két évvel ezelőtt kártérítési pert indított egy Tuzok Kálmán nevű budapesti magántisztviselő, mert Hunyady Sándor „Pusztai szél” című darabjában egy Tuzok Gereben nevű rablógyilkost szerepeltet. A budapesti Tuzok ezt magára nézve sérelmesnek találta és 5000 pengő erejéig perelte Hunyadyt. A két nappal ezelőtt megtartott tárgyaláson a bíró minden bizonyítási eljárás mellőzésével elutasította az érzékeny Tuzok keresetét, azaz, hogy a szerző nem akarta megsérteni a felperes névrontot.

— Híres spanyol jogtudós halála. Párisból jelentik: Batello Kristobald, a híres spanyol jogtudós, aki Spanyolországnak több ízben volt a népszövetségi delegátusa és aki a román—magyar döntőbíróság elnöke volt, hétfőn meghalt.

VILLÁNYI Elegáns BUDAPEST, SZŐRMEBUNDA Tartós Kiglyó-u. 5.

— Házasság. Sauermann Ily és Vargass Vencel ma este 7 órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában. (Minden külön értesítés helyett).

— Utanállás vádjá alól felmentettek két aradmegyei földművest. Az aradi törvényszék első szekciója Rívis Pál és Faur János sinteai földművesek bűnügyét tárgyalta. A vád szerint a két földműves 1932. februárjában Pancota és Zaránd községek között megállították és kirabolták Chira Mihály gazdát, aki dohányt szállított kocsiján. A mai tárgyaláson a vádlottak tagadtak, hozzátartozók pedig mentő vallomást tettek. Chira nem jelent meg a tárgyaláson, amelynek befejeztével a két földművest bizonyítékok hiányában felmentették.

No. száraz bükli, cser és gyertyán tűzfűtő alkalmi olcsó árban vásárolhat AUFRICHT-fátelepen, Cal. Vist. 1-2. Tel. 69. 4637

— Teljes gözzel egymásnak rohant két torpedóromboló. Londonból jelentik: Los-angelesi jelentés szerint a Magdaléna-öböl 200 mérföldnyire folyó amerikai tengerészeti hadgyakorlatok során, amelyekben huszonhat hadihajó vesz részt, két torpedóromboló: az Ellis és a MacFarland teljes gözzel egymásnak rohantva összeütközött. Az összeütközés következtében senki sem sebesült meg súlyosabban, de a MacFarland léket kapott és a víz behatolt a kazánhelyiségbe. Azonnal segélyhírók jöttek a helyszínre.

— Országos kongresszusra készül a liberális párt. Bucurestiből jelentik: A liberális párt december végén tartja meg országos kongresszusát, amely megerősíti Bratianu Dinut az elnöki méltóságban és megválasztja Tatarescu miniszterelnököt alelnökké, Eugen Titeanut pedig a párt főtitkárává.

— Csütörtökön: hivatali munkaszünet. Bucurestiből jelentik: A munkügyi minisztérium értesítése szerint holnap, csütörtökön, Mihály és Gábor arkangyal napja miatt a közhivatalok nem dolgoznak, az iskolákban pedig szünetel a tanítás.

— Csak jogvégzett személyeket neveznek ki pénzügyi ellenőröknek. Az összes kereskedelmi és ipari cégeket érdeklő alábbi értesítés jelent meg a Monitorul Oficial legutóbbi számában. A pénzügyminisztérium felszólítja a jogvégzettséggel bíró pénzügyi tisztviselőket és más jogvégzett személyeket arra, hogy nyújtsák be pályázatukat a pénzügyi ellenőri (kontrollori) vizsgára, mert ezután csak jogvégzett egyének kaphatnak ellenőri munkát. Tudni kell ugyanis, hogy a pénzügyi ellenőröknek igen széles munkakörük van. Ők ellenőrzik a forgalmi adó kimutatásokat, a különböző illetékeket, a bélyegek használatát, és általában a pénzügyi reszortban előforduló kihágások megállapításánál igen nagy szerepük van. Elengedhetetlenül szükséges tehát, hogy megfelelő magas iskolai végzettségük legyen és teljesen kiismerjék magukat az üzleti könyvek vezetésében és a mérleg készítésben is. A magasabb hivatali fórumok már régebben megállapították, hogy a jelenlegi ellenőröknek csak egy része végzett magasabb iskolát, de azért a legkomplikáltabb feladatok elvégzésére is felhasználják őket.

Bundát vagy Szőrmét szintartóan, legújabb eljárással olcsóan fest BERDAV, Str. Numa Pompiliu 82-84, 3957 Megbízások leadhatók még: Magyar gépkereskedőnél, Str. Románului 5.

— Repülőgép a pilóta-hercegnő címerében. Londonból jelentik: Bedford hercege új címet készítettett nevének, annak emlékére, hogy a hercegnő híres távrepülőseivel új világrekordot állított fel. A címer egyik mezejében repülőgép látható. A Cimerantani Intézet megalapította az új címer jóváhagyását, azzal az indoklással, hogy a repülőgép nem szerepel a szokásos címermotívumok között.

Virágzik Ausztriában a rózsák, ibolya és földieper

Gmundenből jelentik: Néhány napi havazás után, amikor már mindenki azt hitte, hogy beköszöntött a tél, hirtelen melege fordult az időjárás Ausztriában és virágzani kezdett az ibolya, meg a földi eper. A gmundeni Viktória Luiza-parkban pedig másodszor nyíltak ki a rózsák, úgy, hogy Gmundenben a késő őszi élethez újabb tavasz van.

— Meghívó a Kölcsey-Egyesület minden tagjának. A Kölcsey-Egyesület vasárnap délelőtt fél 12 órakor közgyűlést tart a Kulturpalota művészszobájában, amelynek bejárata a palota déli oldalán, a park felől van. A közgyűlésen az elnökség tagjai beszámolnak az elmúlt munkaév közmívelődési eredményeiről és bemutatják az anyagi és szellemi tervezetet az 1934-35. évre. A közgyűlés előtt, 11 órakor tanácskozik az egyesület választmányja, hogy megállapítsa a tisztikarban és választmányban szükséges változásokról a javaslatot a közgyűlés számára. A közgyűlésen új tagok jelentkezését is örömmel fogadják a Kölcsey-Egyesület elnöksége, hogy a fiatalabb nemzedék részvétele biztosítsa a kulturfolytonosságot a nemes emberi célokért 53 év óta dolgozó magyar intézményben.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór: a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitünően szabályozza. Hirneves európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknek tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhülnek.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

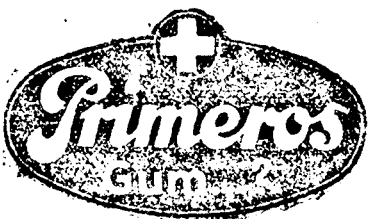
ANGEL: Piața Catedrală.
KESZTENBAUM: Str. Ghîna Birta.
OMESCU: Bulev Regina Maria.

A: Hogyan történt ez X-el? B: Szem órákban egy értelmes ember!

B: Könyvelés és struccpolitika, egyszerűen nem volt tudomást a veszedelmekről.

A: Csak Primerost kellett volna venni és soha nem jutott volna idáig. 600

Kémkedés miatt kivégezték a német honvédelmi minisztérium két gyorsirónőjét

A „Vilnai oroszán” és a „Kurfürstendamm fekete angyala” kémhársaságának fényes élete és bukása Berlinben

Bécsből jelentik: „A hullákat elvihetik a hullaházból”. Ezzel a nem éppen kedélyes mondattal végződik egy hivatalos végzés, amelyet néhány porosz nemesi család kapott meg a napokban. Ezzel a végzéssel zárult le a Harmadik Birodalom szenzációs kémkedési ügye, amelyről csupán néhány rövid sorban számoltak be az újságok.

A titkos állami rendőrség aktái között „Sosnovsky és társai” néven szerepel az ügy. A sors azonban mellékszereplőt csinált a főszereplőből: Sosnovsky ugyanis elmenekült Németországból és néhány hét óta a varsói éjszakai mulatók állandó vendége. A statiszták sokkal rosszabbul jártak.

Árulás miatt három fiatal nőt végeztek ki Németországban.

Talán négyet is. Ez azonban nem biztos. Még nem lehet tudni, hogy a szép szőke Berg bárónő életben van-e, vagy sem?

Sosnovsky, az ügy főszereplője, az osztrák-magyar hadseregben szolgált a világháborúban. A lengyel nemzetiségű fiatalember az összeomlás után a lengyel hadseregben jelentkezett szolgálatra. Hallernek, a híres légióvezérnek lett a hadsegédje s különösen kitűnt a vilnai harcokban. Ekkor kapta „a vilnai oroszán” elnevezést. Mindenesetre igen jól ápolt oroszán Sosnovsky, igazi szalon-oroszlán. Különböző nagy életművész és a nők kedvence és az élet molesztárja.

Az elegáns, fiatal Sosnovskynak igen

Az utolsó pillanatban akadályozták meg, hogy le ne ugorjék a harmadik emeletről. Ez a szőke nő volt Berg bárónő öngyilkossági kísérlete félreérthetetlen beismerés volt.

A társaság legnagyobb részét előállították a rendőrségre. Egy híres színész nő ma is meséli Berlinben, hogy 24 óra hosszat hallgatták ki egyfolytában.

Az állami titkosrendőrség nagy sikert aratott. Kiderült, hogy a letartóztatás előtt már majdnem egy évig figyelték a fiatal Sosnovskyt. Azzal gyanúsították, hogy egy szomszédos állam javára kémkedik. Ezzel magyarázták azt is, hogy korlátlan mennyiségű pénzzel rendelkezik. Sosnovsky főleg a német katonai repülés titkait firkászta. A titkosrendőrség megállapítása szerint

szövetkezett a birodalmi honvédelmi minisztérium két gyorsirónőjével.

Engelhardt kisasszonnyal és Matzner bárónővel s ezek megszerezték számára a német katonai repülésre vonatkozó dokumentumokat.

Legfontosabb munkatársa azonban a szép szőke Berg bárónő volt.

A bárónő első férje Falkenhayn volt, a híres hadvezér fia, második férje pedig Berg dr., az ismert berlini ügyvéd, aki állítólag jó barátja Göringnek. Ennek a barátságának köszönheti, hogy szerint Berg, hogy nemrég a Junkers-művek igazgatója lett. A vizsgálat kü-

Consum könyvével minden eikket SZÉKELY Divatáruházában, készpénzáron vásárolhat színházzal szemben. 4461

és a kiadott íveken lehet. Tanc reggelig.

— A mindinkább terjedő, értékes erdélyi folyóirat: a „Haladás” legújabb 4-ik számának hasábjain a következő irodalmi eseményt jelentő írásokat olvashatjuk: Sz. Jakab Géza, az Aradi Közlöny publicisztájának vezércikke: „Vissza Tháliához”. Kovács György (Brasov): „Nyárutó”. Gergely Miklós: „A vándor költő bucsuzik Erdélytől”. Liebermann Béla: „Riport a párisi munkanélküliekről”. Csermői Pál: „A sztratoszférán”. Kiss István (Debrecen): „A tulbuzgó riporter”. Guttmann Jenő: „Halottak napja”, a Morro Castle regény második folytatása. Raffay István (Timisoara), Kendi Tibor (Supurul de jos), Benyovszky Pál (Debrecen) és Vera Nera versei. A lapot ezenkívül még számos művészi illusztráció, apró rovat és keresztrejtvény teszi érdekessé. Ára 12 lej, kapható minden újságárúsnál vagy az állomás tözsdékben. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Str. Moise Nicoara No. 6.

Meztalálták Rettenetes Iván hincset

Moszkvából jelentik: Az Ivanovszk közelében levő Arzenevióban földmunkák közben a parasztok több fémdobozt találtak, amelyeket szintűg megtöltöttek különböző aranyérmék s egyéb értéktárgyak. Mivel a lelet helyén láthatók még Rettenetes Iván egyik erődtiményének romjai, azt hiszik, hogy a lelet Rettenetes Iván aranykincse. Moszkvából szakértői bizottság utazott Arzenevioba, hogy megvizsgálja a leletet.

— Elhajasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést.

— A férgek megeszik a világot. Nemsokára itt a világ vége, mondta egy nagynevű tudós. Ezt azonban nem egy üstökös fogja okozni, hanem a férgek irtózas elszaporodása. A férgek meg fogják enni a világot. Erről a különös jóslatról és a férgek rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a „Tolnai Világlapja” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos rajz is közöl.

nagy sikerei voltak a berlini társaságban. Senkise tudta ugyan, hogy miből él, de bizonyos az, hogy nagyszerűen élt. Nyolchengeres autót vezetett, előkelő klubokba járt s nevezetes alakja lett az éjszakai mulatók életének is.

Katja hercegnőt, az utolsó legendás kaukázusi fejedelem állítólagos unokáját, a híres táncosnőt, a „Kurfürstendamm fekete angyalát”, akit gyakran lehetett Sosnovskyvel látni, mindenki ismerte Berlinben. A „fekete angyal” elnevezést egy híres német költő adta a sötétfekete hajú Katja hercegnőnek. Egész Berlin tudta az is, hogy benső barátság fejlődött ki Sosnovsky és Katja hercegnő között. Általános feltűnést keltett, mikor a gyönyörű nő visszavonult a nyilvános szerepléstől s a Thiergarten közelében, egy csendes mellékutcában kis divatszalonot nyitott. A nagy estélyeken azonban, amelyeket Sosnovsky rendezett fényes legénylakásán, azontul is Katja hercegnő látta el a háziasszony szerepét.

Ezek az estélyek a berlini nagy évad legkiemelkedőbb eseményei közé tartoztak. A politikai-, sport- és színházi élet egyformán képviselve volt rajtuk. A legkisebb színésznők, a legelőkelőbb porosz arisztokraták, a legnagyobb jövedelmű bankigazgatók fordultak meg Sosnovsky lakásán.

Egy napon azonban néhány nem tulságos eleganciával öltözött férfi zavarta meg Sosnovskynak egyik nagyszerűen sikerült estélyét.

— Állami titkosrendőrség — mutatkoztak be. — A hölgyek és urak szíveskedjenek igazolni magukat.

Senki sem hagyhatja el a szobát.

Néhány hölgy elájult. Egy elegáns hölgy könyörgő hangon fordult a rendőrtisztviselőkhöz vezetőjéhez:

— Számíthatunk a titkosrendőrség diszkrétciójára? A férjemnek semmiesetre sem szabad megmondania, hogy itt voltam!

Egy fiatal szőke nő szó nélkül felrántotta az ablakot és ki akart ugrani az uccára.

lönben megállapította, hogy semmit sem tudott feleségének üzelveiről. Őt is letartóztatták, de hosszabb vizsgálati fogság után szabadon bocsátották. Most Svájcban tartózkodik, mint emigráns.

Feleségének sorsa, amint cikkünk elején mondtuk, ismeretlen.

A birodalmi honvédelmi minisztérium két fiatal tisztviselőjét kivégezték.

Valószínű, hogy az ügyvel kapcsolatban még egyéb kivégzések is történtek. Sosnovskynak szerencséje volt. Husz évi súlyos börtönrre ítélték, de három hónapi fogság után kicserélték két elítélt kémmele. Katja hercegnő eltűnt.

— Karácsony estéjén címmel 6—12 éves gyermekek részére igen hangulatos, könnyen előadható melodramát szerzett Murgács Kálmán, az egyik legnépszerűbb zeneszerző.

— Karácsonyi szabadságát egy pompás tavaszi utazásra használhatja fel, ha csatlakozik a Hapag karácsonyi utazáshoz a „Millwaukee” motoros hajóval december 22—január 6-ig. Nincs maradandóbb emlék mint egy karácsonyi és újvi ünnepély egy oceánjáró fedélzetén. Figyelje a Hapag hirdetések, Felvilágosítások és prospektusok: Hamburg Amerika Linie képvisellete: Künstler Utazási és Vízum-irodában Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

URANIA

MA, csütörtökön 5, 7 $\frac{1}{4}$, 8 $\frac{1}{4}$ órakor:

PREMIER!

NEW-YORK EJJEL!

(Broadway a kulcslyukon).

Egy gangsterfilm tele zenével és szórakozással.

A főszerepekben:

CONSTANCE CUMMINGS

a legújabb szépségkép.

RUSS COLOMBO

a híres jazz-énekes és

ABE LYMAN JAZZ-ZENEKARA.

Színház — Irodalom — Művészet

Tauber Richard feleségül veszi a huszéves Gábor Zsazsát

Budapestről jelentik: A bécsi Theater an der Wien-ben ősz elején került színre Richard Tauber operettje, az „Éneklő álom”. A darab valósággal családi operett: a főszerepét a komponista-szerző játszotta, a primadonna pedig felesége, Maria Loschef volt. Csak a szubrett-szerepben mutatkozott be egy új szereplő: Gábor Zsazsa, aki szépségkirálynő-jelölt volt Pesten s akinek ez volt a legelső színpadi fel-lépése.

A darab ma már a hetvenötödik előadás felé közeledik s a hosszú előadás-sorozat alatt szabályszerű kis regény fejlődött ki Tauber és a magyar szubrettszínész között. A vörös-szőke, alig husz esztendő Gábor Zsazsa, aki a megszólalásig hasonlít Lillian Harveyhez, már az en suite előadások kezdetén megnyerte a világhírű énekes „legmagasabb” tetszését s ugyyszólván elválhatatlanul működő szegződött. Emiatt egymást érték a viharok a színházban Tauber és Maria Loschef között, aki természetesen nem nézte egész közömbösen világhírű férjének hirtelen fellobbanását.

A színházi szerelem azonban ugylátszik komolyabb, mint ahogy a közelállók elcinte hitték.

Tauber Richard el akar válni feleségétől és feleségül akarja venni a legfiatalabb magyar szubrettet.

Taubernek a szándéka annyira komoly, hogy értesülésünk szerint néhány nap múlva Pestre érkezik s ha feleségétől megkapja a válási be-leegyezést, úgy azonnal megkéri hivatalosan is a fiatal magyar partnere kezét. Az érdekes osztrák—magyar szerelem a legutóbbi napok minden szenzációját lehengerelte az osztrák fővárosban.

* A színház műsora. Csütörtökön, pénteken és szombaton: Román előadás. Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz, új rendezésben. Itt először, Súlyom Győzővel a címszerepben. Délután 6 órakor: Szerencse-malac, újdonság, harmadszor. Este 9-kor: János vitéz, új betanulásban, másodszor.

* János vitéz. Nagy gond, szorgalom és lázas készülődés előzi meg Bakonyi—Kacsóh világhírű magyar daljátékának, a „János vitéz”-nek vasárnap délutáni felújítását. Kukorica Jancsit a széphanu Súlyom Győző bonviván alakítja, akinek az egyik legkedvesebb szerepe és aki mint kitűnő színész, szenzációs alakítást fog nyújtani a híres „János vitéz” címszerepében. Iluska szerepét Erényi Böske játssza. A „János vitéz” többi szerepei is elsőrendű kezekben vannak. Bagót Szabó Gyula baritonista, a francia királyt Felhő Ervin, a strázsamestert Olasz, a csózt Kozma Hugó játssza. Nagy sikere lesz Frits Boriskának, aki a francia királykisasszony szerepében fogja ragyogtatni hangjának tündöklő szépségét. A „János vitéz” vasárnap délután 3 és este 9 órakor van műsoron.

* Vasárnap délután 6 órakor a zajos sikerű „Szerencse-malac”-nak lesz a harmadik előadása. Ne mulassza el senki ezt a kitűnő és mulatságos francia vígjátékot megnézni, mert a premier közönsége nem tudott a darab szépségétől betelni és sokan voltak, akik mind a kétszer megnézték a „Szerencse-malac”-ot.

... A cigarettakirály rejtélye. Az artistavilágban cigarettakirálynak nevezik azt a rejtélyes embert, akiről nagyon érdekes képesképek közöl a „Délibáb” új száma. Magyar és külföldi rádióműsorokat slágerszövegeket, illusztrált színházi beszámolókat, pompás filmrovatot, pletykákat, közel száz képet és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

MEGJELENT A százéves Arad

Főbb tartalom: Arad története, Lássuk Aradot, Arad hitélete, Arad közigazgatása, Arad és Arad-megye igazságszolgáltatása, Arad közoktatása, Arad zenei élete, Aradi írók és költők, Arad képművészete, Arad színészetének fejlődése, Az aradi sajtó, Arad Erdély és Bánság kapuja, Arad gyáripára, Arad kézipára, Arad kereskedelme, Arad és a Maros, A céhektől a szindikátusokig, Arad mezőgazdasági jelentősége, Arad társadalmi élete, Arad éjjel, Arad szíve, Arad sportja, Arad egészségügye, Arad környéke.

Ára 30 lej.

Kapható minden könyvkereskedésben, újság-bodéban és az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4456

Noha egy sorsjegy ára 5000 lei ről 3200 leire szállított le az egész sorsjátékra,

MÉG IS

Minden játékosnak osztályonként

5 NYERÉSI ESÉLYE

van és

17 ESÉLYE

az egész sorsjáték alatt, amely mindössze 4 hónapig tart.

HOGYAN?

Ha egy egész sorsjegyet vásárol, úgy játszik a törzssorsjegy számával és résztvesz minden osztály havonkénti húzásán, a számos jelentékeny nyeremény kisorsolásában. Ugyanekkor minden külön ár nélkül és minden külön feltétel nélkül játszik a MELLEKSORSJEGY 4 SZAMAVALL és résztvesz a melléksorsjáték havonkénti húzásán, amikor a megosztatlan nagy díjakat sorsolják ki. Aki egy egész sorsjegyet vesz az teljes sorsjátékra, részt vesz mindkét havonkénti húzáson, 5 SZAMMAL minden osztályban és 17 SZAMMAL a teljes sorsjáték alatt.

ÁLLAMI SORSJÁTEK

Ha húzás napján nem tudunk megjelenni, a húzás a következő napra kerül.

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

GOLDSCHMIDT SORSJEGYEK SZERENCSEJE HAGYOMANYOS!

A húzás közeledik!!! Vásároljon szerencse-sorsjegyet a
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-NÁI!!!
Aradi fiók: Str. Brătianu 3

Vegye sorsjegyet a **WAGONS-LITS // COOK** Menetjegyirodában
BIZALOM! ARAD, Minorita-palota. 1972 DISZKRÉCIO!

Hatalmas érdeklődés előzi meg a timisoarai 150 tagu együttes bemutatóját

Lehár „Giuditta”-ját mutatja be a társulat — Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók

Október 27-én nyitotta meg kapuit Timisoara a Bánati Színház Lehár Ferenc: „Giuditta” című 5 felvonásos vígjátékával. Azóta minden nap ez a darab van a színpadon és csak pénteken szakad meg a széria, amikor az együttes, amely timisoarai színházát a turnézó Regina Maria bucaresti-i együttesnek engedte át egy estére, Aradra jön át, hogy itt is eljátsza páralan sikerű műsordarabját.

Lehár „Giuditta”-ja, amelyet a megnyitón a bucaresti-i rádió is közvetített, operai nivóju előadásban kerül színre. A címszerepét Savulescu k. a. éneklő, akit a bucaresti-i Operától hódított el az igazgatóság, a férfi-főszerepet pedig, Octaviot nem kisebb nevű tenorista, mint Igo Guttmann alakítja, aki a múlt szezonban a bécsi Operában Tauberrel felváltva énekelte a szerepet, Lehár vezénylete alatt. A két játékos szerepet Pussy Luys és Puican játsszák, illetve éneklők. A kisebb szerepek is természetesen a legjobb művészekre vannak bízva.

A 40 tagu zenekar élén Urletianu karnagy áll, az ugyancsak 40 tagu ének-kar vezetője pedig Witt karnagy, a bécsi Theater an der Wien volt

karnagya, a 20 tagu balletkar mestere pedig Willy Marady. A pompás diszletek Löwendal bárró, az országos híró festőművész remekei, a színpompás, pazar jelmezek pedig Cinszky igazgatónő ízlését és fantáziáját dicsérik.

Az együttes pénteken délelőtt különvonattal jön át és előadás után már vissza is utazik Timisoara, hogy folytassa a Giuditta előadásainak sorozatát. Tekintettel arra, hogy az 5 felvonásos darab igen hosszú, az előadás kivételesen pontban 8 órakor kezdődik. A színházi pénztár 20—120 lejes árban árulja a jegyeket és mindenkinek érdeke idejében biztosítani a helyét erre a szenzációs művészi eseményre.

Szenzációs a nagy újdonság- katalogus a Löbl-könyvtárban

Román, magyar, német újdonságok
kötetenként is kaphatók.
havi díj 40.— lej. 4571

A főváros
központjában

A bukovinaiak
találkozóhelye

HOTEL ESPLANADE

BUCURESTI-BUDALACADEMIEI 8

Schweizi
vezetés
Modern kényelem
Szobaárak
Lei 150-tól

A Palace-kávéház hangulatos sajtó- bemutatója

Arad ma egy elegánsan berendezett, fővárosba illő, modern kávéházzal lett gazdagabb. Azok a hónapok óta tartó munkálatok, amelyek a régi Városi kávéházból a ragyogó Palace-kávéházat varázsolták, befejezést nyertek és a ma déli sajtóbemutatón az új helyiség már a premierre készen várta a vendégeket. Az új kávéház agilis tulajdonosai: *Leipnicker* Andor, *Zsedely* István és *Scheer* Elemér 120 meghívót bocsájtottak ki az ünnepélyes alkalomra és a kávéház vezetésében résztvevő *Leipnicker* Bélával együtt ők fogadták az egymásután érkező vendégeket.

Arad társadalmának számos előkelősége, intézmények vezetői jelentek meg a sajtóbemutatón, amelyen a vendéglátó tulajdonosok izletes ételkel, italokkal kedveskedtek az érkezőknek. Ott láttuk a megjelentek sorában *Marcus* Mihály dr.-t, a képviselőház alelnökét, *Orezeanu* Romulus törvényszéki főelnökkel az élen a bírói kar számos tagját, *Vlad* Sándor ny. tábornokot, dr. *Cotloiu* Romulus, országgyűlési képviselőt, *Mateescu* Istvánt, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét, *Pacuraru* Brutust, a kamara főtitkárát és *Falus* Lajos dr.-t, a kamara titkárát, *Domán* Sándort, az Aradi Kereskedelmi Testület elnökét, *Vulpe* Józsefet, az aradi Munkakamara interimár-bizottságának elnökét és *Sirengar-Demian* Sava alelnököt, *Memete* Demeter dr.-t, *Zabó* Istvánt, a városvezetőség több más tagját és ugyancsak a város részéről a közigazgatás számos főtisztviselőjét, *Caba* Gyula pénzügyigazgatót, *Iancu* Traian rendőrigazgatót, *Plesa* János dr., *Löwinger* Miksa dr. főorvosokat, dr. *Reusz* Miklóst, *Szabó* Miklóst, *Fringhian* Jenő igazgatót, *Ordelt* Lászlót, *Popovici* Dávid főállatorvost, *Chera* Florián tűzoltó-főparancsnokot, valamint még számosat Arad társadalmi előkelőségei közül.

A vendégek elragadtatva adták tetszésüknek és elismerésüknek kifejezést a valóban grandiózusan berendezett kávéház felett. A gyönyörű kávéház átalakításának terveit *Weil* József nyugalmazott főmérnök és *Kenderessy* László mérnök készítették, míg az asztalos és építészeti munkákat ugyancsak *Kenderessy* mérnök és *Bozsik* építész végezték. Nagy hatást váltottak ki a falfestés mintái, az izléses berendezés, a csillárok, valamint az üveg táncparkett és — talán ezt kellett volna először említenünk — a hideg búfa, amelyért *Peltz* Béla szakácsot illeti elismerés.

Az asztalok között csakhamar elegáns, aranygombos, fekete spencer-be öltözött pincérek szolgáltak fel. Ilven cavenruhákban valóban csak a fővárosok legelőkelőbb kávéházaiknak pincéreit lehet látni. A Palace tulajdonosai sulyt fektettek rá, hogy a kiszolgálás a legkifogástalanabb legyen és ezért az új kávéházba a Dacia legjobb pincéreit hozták át. A vendégek rövidesen otthonosan érezték magukat.

A tulajdonosok felkérésére *Pacuraru* Brutus iparkamarai főtitkár üdvözölte a megjelenteket. A vendégek a délutáni órákig a legkedélyesebb hangulatban maradtak együtt.

A megnyitón egyébként a *Palace-kávéház* és a *Vojtek és Weisz-drogéria* értékes ajándékokkal kedveskedik a megjelenő hölgyeknek.

SPORT KÖZLÖNY

Az Universitatea vendégszereplése lesz Arad vasárnapi futballeseménye

A nemzeti bajnokság A) csoportjának meccsei során vasárnap a cluji Universitatea vendégszerepel Aradon és az AMEFA lesz az egyetemi csapat ellenfele. Az Universitatea csapata az idén még nem szerepelt Aradon és így vendéggjátéka iránt igen nagy az érdeklődés. Az Universitateát veszteségek is érték ugyan tavaly óta, de néhány nagyon jól bevált új akvizíciót szereztek az egyetemisták és jelenleg — kevesebb játékkal — a bajnokság nyolcadik helyén fekszenek. Az Universitatea Aradon is valószínűleg a CFR elleni győztes csapataival fog szerepelni és az AMEFA-nak, amelynek balszerencse-sorozatára a vasárnapi Jiul elleni katasztrófális vereség tette fel a koronát, minden tudását latba kell vetni, ha eredményesen kíván szerepelni. Az AMEFA teljesen tudatában van annak,

hogy a vasárnapi mérkőzéstől nagyon sok függ. Ugyanis a munkáscsapatnak ősszel még négy meccse van: Universitatea, Crisana, CFR és Romania és miután az AMEFA egy ponttal fekszik jelenleg az utolsó helyen, az Universitatea elleni pontokat feltétlenül meg kell szereznie, ha az utolsó helyről el akar kerülni. A csapat összeállítására holnap kerül sor, de, ha a sérültek rendbe jönnek, úgy valószínűleg a következő együttes fogja a piros-fekete színeket képviselni:

Bugarin—Reinhardt, Csajka—Lingurán,
Dvorzsák, Szurdi—Cucula, Szinder, Ma-
gold, Karabell, Kovács.

A meccset C. Iliescu bucuresti-i bíró fogja vezetni, aki a közelmúltban kifogástalanul vezetett a Romania—Gloria mérkőzést.

Behozhatatlanul vezet az AMEFA a szövetségi díjban

A tartalékcsoportok részére kiírt bajnokságban az AMEFA veretlenül, pontvesztés nélkül, behozhatatlanul vezet, de a helyezésekért nagy küzdelmet folytatnak a csapatok. A táblázat három héttel az őszi forduló befejezése előtt a következő:

1. AMEFA	9	9	—	—	46	6	18
2. Gloria	8	6	—	2	54	6	12
3. CAA	9	5	1	3	43	21	11
4. SGA	8	4	1	3	12	17	9
5. Banatul	8	4	—	4	18	38	8
6. Hakoah	7	3	2	2	18	15	8
7. Tricolor	8	3	1	4	18	15	7
8. Transilvania	9	3	1	5	12	55	7
9. Juventus	7	3	—	4	31	26	6
10. Olimpia-PTT	8	2	1	5	16	38	5
11. Intelegerea	8	2	—	6	17	28	4
12. Soimi-CFR R. A.	7	—	1	6	8	28	1

O Közgyűlést tart a bírótestület. Megirtuk, hogy az alkerületi sportszövetség november 25-én tartja rendes évi közgyűlését. Most a bírótestület is kitűzte tisztújító közgyűlésének napját és pedig az alkerületi szövetségi közgyűlés után egy nappal, november 26-án, este 7 órakor tartják meg a Gloria sporttelepén levő bírótestületi helyiségben.

O Vasárnapi meccsek bíródelegálása. A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójára a bíróküldő bizottság megejtette a bírók delegálását és ezek szerint a vasárnapi meccseket a következő bírók fogják vezetni: Aradon: AMEFA—Universitatea, bíró: C. Iliescu. — Timisoaran: Unirea Tricolor—Chinezul, bíró: Theil Gh. — Oradean: CAO—Ripensia, bíró: Seliceanu Gl. — Bucurestiben: Venus—Gloria, bíró: dr. Morár Teofil.

O Ismét győztek Walterék. Walter János, a Franciaországban élő aradi futballista csapata: a Lens FC vasárnap ismét győzött. Párisban meccselt a csapat az AC Paris ellen és a lensiek 6:0 (4:0) arányban győztek és a gólok közül 2 Walter érdeme.

O Az AMEFA és Braun Kálmán felbontották szerződésüket. A francia szövetség nem várt súlyos akadályokat gördít Braun Kálmán kiadatása elé és ennek következtében a munkáscsapat és a kitűnő centerhalf közös megegyezéssel felbontották szerződésüket. Braun Kálmán iránt az egyik bucuresti-i nagy egyesület érdeklődik és már meg is hívták próbajátékokra az aradi játékos.

Negyven nemzet nevezett eddig a berlini olimpiászra

Berlinből jelentik: Az 1936-ban Berlinben lebonyolításra kerülő olimpiai játékokat valódi német alaposággal készítik elő. A német olimpiai bizottság nemcsak a versenyek percnyi pontosságú programbeosztását készítette el, hanem a belépőjegyek árait is megállapították. A helyárak igen borsosak, úgy hogy a szegényebb néposztály számára alig lesznek hozzáférhetőek az olimpiai játékok. A stadionban háromrendű ülőhelyet készítettek, amelyekre állandó és egyszeri belépésre jogosító jegyeket adnak ki. Az olimpiai játékok egész tartamára szóló jegyek árai a következők: I. helyen: 100 márka, második helyen 60 márka, harmadik helyen 40 márka. A napi belépőjegyek árai: megnyitó napokon és főbb versenynapokon első helyen 10 márka, második helyen 6 márka, harmadik helyen 4 márka, egyéb napokon 6—4—2 márka. Az olimpiai bizottsághoz egyébként a napokban érkezett be Peru nevezése, amellyel a benevezett államok száma 40-re emelkedett.

O Három elsőosztályú meccset játszanak vasárnap Aradon. Az araderületi elsőosztályú bajnokságban mindössze öt mérkőzés van hátra az őszi fordulóból. Az öt meccsből vasárnap három kerül lejátszásra és pedig a „derbi”: SGA—Intelegerea, továbbá a Soimi—Transilvania és a Tricolor—Atimentatie-meccsek.

O Nyolc napra felfüggesztették Barbulescu (Venus) játékjogát. A Venus és a Chinezul vasárnap mérkőzésével kapcsolatosan Barbulescu, a Venus játékosa inzultált egy rendezőt. A nemzeti bajnokság fegyelmi bizottsága tegnap foglalkozott az ügygel és Barbulescu játékjogát 8 napra felfüggesztette. Barbulescu tehát vasárnap a Gloria elleni meccsen nem szerepelhet.

O Táncdelután a Hakoahnál. Az aradi Hakoah sportegyesület, amelynek táncmulatságai közismerten kitűnően szoktak sikerülni, vasárnap rendezi első idei táncmulatságát a Piata A. Iancu 16. sz. alatti klubhelyiségében. A belépés díjtalan.

O Műsoros táncestélyt rendez a Soimi Romaniai. Az agilis Soimi Romaniai szombaton, november 10-én az Iparos Otthon összes helyiségeiben nagyszabású műsoros estélyt rendez, amely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

O Dzsü-dzsü Európa-bajnokságok. A dzsü-dzsü Európa-bajnokságokat első ízben november 30-án Drezdában rendezik meg öt súlycsoportban: pehely, könnyű, közép, kisnehéz és nehézsúlyban.

Mindenkit érdekel:

Édes eset

Szigeti Józsefet, az élő magyar muzsikuskok egyik legnagyobbikát nem kell külön bemutatni Arad nagyközönségének, amely nem is olyan régen élvezhette káprázatos hegedűművészetét. Sajnos, legutóbb hirdetett koncertje Aradon elmaradt az országos gyászünnepek miatt, de Erdély más városai szerencsésebbek voltak ezuttal is Aradnál, mert ott Szigeti megtarthatta koncertjeit. De nem is erről van szó: nem is művészi nagyságról, amelyet egyformán csodál a zeneértő világ Pernambucótól Timisoaráig. Inkább emberi kicsiségekről beszélhetünk, ha megállapítjuk, hogy a művész emlékezőtehetsége milyen fordított arányban áll művészi karrierjével. Ime, hadd beszéljen maga a művész, aki most már valahol Hollandiában koncertezik:

— Mikor idejöttem, Romániába, — mondotta a művész még minálunk, — hogy az aradi koncertemről el ne kesse, Londonban éjfélkor rohantam a hangversenyemről a vasúthoz. Hajnalban hajóra szálltam, délelőtt már a Mitropa-expresszen ültem. Másnap repülőgépen érkeztem Berlinből Budapestre és egy félóra múlva már a bucarestii Orient-expressz robogott velem Arad felé. Meg is érkeztem pontosan Aradra, de kiderült, hogy hiába siettem... Ilyen az élet.

— Mikor pihen...?

— Amikor nagyobb hajóuton vagyok. Havaiba, Indiába, vagy Japánba elég hosszú az út. Legutóbb Enescuval hajózártam együtt a Földközi-tengeren...

...A cigány, aki történetesen a kávéházban volt, a nagy művész tiszteletére különböző virtuoz mutatványokat rendezett a hegedűjén. Fáradhatatlanul játszotta a legszebb román dalokat, majd rázendített az édesen szomorú „Feketeszáru cseresznyére” is. Szigeti azt mondotta rá, hogy sohase hallotta. És a szindarabot...? Nem látta. Tudja, hogy kicsoda Hunyady Sándor...? Nem tudja. Ugyan, hát a Bródy Sándor fia...! Nem ismeri azt a karmestert, — mondotta. A dolog kezdett kissé kinossá válni, amikor egy lelkendező hölgy érkezett az asztalhoz:

— Node ilyen szerencsés véletlen...! Áradozott a hölgy, — drága mester, hát nem emlékszik rám...? Én is Szigeti vagyok...!

— Igen...?

— Már tudniillik máramaros-szigeti. Hát még mindig nem emlékszik reám...?

Szigeti csöndesen feszengett:

— Bizony, bocsánat, nem...

— No, nem baj. Én ugyanis a Bernát bácsi felesége vagyok.

— ?

— ...Hogy ki a Bernát bácsi...? Ejnye-ejnye...! Hát a Klein tanítónak a testvére, akinél maga a hegedűlést kezdte...

Ezután gyorsan másról beszéltünk.

Szász Jóska filozófiája

A fenti cím alatt Dr. Ohabeau pseudonévvel egy cikk jelent meg a minapában a România Noua clujl nemzeti paraszt-párti napilap hasábjain. Állítólag dr. Boila Romulus volt képviselő, tesz ezzel a névjeggyel gyakori kirándulásokat a zsurnalisztikába. Mindez azonban itt, ebben az esetben egyáltalán nem fontos. Fontosabb, amit ír:

— „Szász Jóska a magyar uralom idején, — írja cikkében, — Fehér vármegye főispánja volt. Tehát abban a megyében, ahol Maniu lakott. Az Astra 1911. évi kongresszusán találkoztam ott vele, Blájon. A magyar kormányt képviselte a román kultúrának azon kimagasló ünnepén... De nem szólt föl...”

És így tovább. Kár, hogy nem tudjuk lefordítani az egész cikket, amelyben kiderül, hogy Maniu Gyula 1914-ben, a háború kitörése idején nem írta alá a magyar kormány bizonyos feltételeit. Pedig bizony eléggé sok előny járt volna az aláírással, — számára. Még se írta alá. Most pedig — Maniu nem írta alá a mai állami kormányzat jelenlegi képviselőinek feltételeit sem.

— „Ma, mutatis, mutandis, éppen olyan nehéz időket élünk. Maniu ma is a proskribáltak táborának élén áll. Ma is sok az olyan ember, mint Szász Jóska, az egykori magyar főispán volt, — aki tisztán lát, de nem mer beszélni...”

Ennyi az egész. De arról, hogy ki, mit, mikor és meddig nem mer beszélni, arról a România Noua cikke is hallgat.

Zamora elnök megkegyelmezett halálraitélt fiának,

aki legyveresen vett részt a forradalomban. — Letartóztattak Madridban egy francia újságírónőt

Madridból jelentik: A kormány tegnap Alcalá Zamora köztársasági elnök elnöklete alatt minisztertanácsot tartott, amelyen a halálos ítéletek ügyével foglalkoztak. Lerroux miniszterelnök felolvasta ama tisztek nevét, akiket a munkásforradalomban való részvételért halálra ítélték. Egymásután olvasta fel Rigard ezredes, Perez őrnagy és Escoffier százados neveit, majd pillanatnyl csend következett és hallkan Juan Zamora, az elnök fiának nevét olvasta fel. Juan Zamora százados legyveresen vett részt a katalán-szovjet kiharcolásában. Az elnök egy pillanatig hallgatott, azután odaszólt a miniszterelnöknek:

„A fiammal szemben ugyanugy óhajtók eljárni, mint a többiekkel szemben”.

A kormány tanácskozásai a késő éjjeli órákig tartottak. A főváros izgatottan várta a tanácskozások eredményét, mivel, mint megírtuk, a forradalmi szervezetek általános tüntető

sztrájkjal akartak válaszolni a halálbüntetések megerősítésére.

A Gazetta di Madrid hivatalos lap a hajnali órákban különkiadásban közölte a köztársasági elnök rendeletét, mellyel Rigard ezredesnek, Perez őrnagynak és Escoffier századosnak, akiket a barcelónai hadbíróság halálra ítélt, megkegyelmezett. A többi tizennyolc törzstiszt, közöttük Juan Zamorának halálbüntetését 30 évi fegyházra változtatják.

San-Sebastianóban a térparancsnokság még folytatja a házkutatásokat. Különböző magánházakban huszonnégyezer löfegyvert kobozott el, amelyeknek nagyrésze vadászfegyver. Ezenkívül hater ezer revolvert és tízezer töltényt koboztak el.

Madridban tegnap letartóztatták Simone Terriet, a párisi Oeuvre című munkáslap tudósítóját a forradalomról írt tudósításai miatt. A francia nagykövet azonnal interveniált Lerroux miniszterelnöknél az újságíró szabaddobcsajtása érdekében.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Arad székhellyel új nagy mezőgazdasági bankot akartak alapítani, de a régi pénzüintézetek visszautasították a tervet

Az új bank: Arad- és Hunedoaramegye agrárintézeteit olvasztotta volna magába

Néhány héttel ezelőtt behatóan foglalkozott a sajtó a Nemzeti Bank kormányzójának azzal a kijelentésével, hogy a konverzió következtében meggyöngyült kis- és középbankok nagyobb részét lehetetlenség megmenteni, ezeknek tehát országszerte egybe kell olvadni. A Nemzeti Bank igazgatósága és a legfelsőbb banktanács nem helyeselték Dimitrescu bankkormányzó kívánságát és ő el is állott a terv eredeti megvalósításától, s csupán a mezőgazdasági pénzüintézetekkel szemben tartotta fenn a koncentráció szükségességét. A kormányzó terve szerint, minden vármegye székhelyén egy nagy mezőgazdasági pénzüintézet működne, melynek a vármegye különböző községeiben fiókjai volnának és az ilyen nagy hálózatu bank kielégítené a földbirtokok és általában a gazdálkodók lecsökkent hitel igényeit.

Magánforrásból arról értesült az Aradi Közlöny közgazdasági rovatvezetője, hogy ilyen nagyszabású bankkoncentrációs tervet már néhány héttel ezelőtt felvetettek Aradon, de ez a kísérlet egyelőre eredménytelen maradt.

A proposíció alapján Arad székhellyel jelentékeny alaptőkéjű agrár pénzüintézet alakult volna, amely magába akarta olvasztani az aradmegyei és hunedoaramegyei kis- és középbankokat. E terv megvalósítása céljából már bizalmas tanácskozások is folytak és természetesen nem mindenütt fogadták rokon-szenvesen, mert az idea megfosztaná önállóságuktól az olyan bankokat is, amelyek a mai súlyos pénzüviszonyok közepette is, fenn bírják magukat tartani, mert hitelezőik kellő megértést tanúsítottak irántuk. Különösen az egyik hunedoaramegyei régi pénzüintézet tiltakozott a koncentráció ellen és kimutatta, hogy sem a konverziós, sem a banktörvény nem nyújt elég alapot az egybeolvasztáshoz, sőt a legfelsőbb banktanács a legnagyobb óvatosságot tartja szükségesnek ezekben az ügyekben. Azok azonban, akik a tervet felvetették, még nem szüntették be akciójukat és lehet, hogy legközelebb újabb bizalmas értekezletet tartanak.

Ez alkalomból közöljük azt is, hogy a szomszédos Timisoarán már tartottak ilyen nyilvános bankgyűlést, amelyet az ottani Kereskedelmi és Iparkamara interimár bizottságának elnöke és titkára hívtak össze. Az értekezletről az alábbiakat közöljük:

A kamara átmeneti bizottsága tegnapra összehívta a bányási vármegyékben válságba jutott kis- és középbankokat, amelyeknek száma körülbelül százra tehető. Ezeknek alaptőkéje összesen 251 és fél millió lej. A száz közül három középbank, amelynek alaptőkéje és tartaléka 136 millió lej, míg a 97 egészen kis intézet alaptőkéje mindössze kb. 115 millió 500 ezer lej, de a tartalékok összege több, mint száz millió lej. A nagy érdeklődéssel várt bankgyűlést J. Onescu nyugalmazott ezredes, a Kereskedelmi és Iparkamara interimár bizottságának elnöke vezette és beszédében vázolta a tanácskozás célját és okait. Arra kérte a bank-koncentrációt helyeslő pénzüintézeteket, hogy egy hónap alatt nyilatkozzanak arról: kívánatosnak tartják-e, hogy Timisoara székhellyel 20 millió lej alaptőkével új mezőgazdasági bank létesüljön, amelybe a fenti száz intézet beolvadna. A bankok apportként vinnék ingó és ingatlan vagyonukat. Az alakulásban résztvevő jelenlegi pénzüintézetek azután az új mezőgazdasági bank fiókjaként mostani helyükön működnenek, de bizonyos foku önkormányzatot kapnának.

Concintu Jancu, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, aki az értekezleten, mint előadó szerepelt, kijelentette, hogy az említett száz pénzüintézet által kihelyezett kölcsönöknek hetven százaléka máris elveszettnek tekinthető és a megmaradt 30 százalékból a bankok aligha bírják magukat továbbra is fenntartani. Szerinte a felsőbb fórumok meg akarják menteni a válságba jutott kis- és középbankok megmenthető értékeit és ezért támogatják a bankok egybeolvasztását.

Több felszólalás után bizottságot küldtek ki, amelybe timisoarai, lugoji, valamint severini és carasmegyei pénzüintézeti vezetőket delegáltak. A bizottság tető alá hozza a bankfuziót és legközelebb konkrét javaslatot terjeszt az újból összehívandó gyűlés elé.

A Nemzeti Bank tervezete az exportból származó devizák felhasználásáról

Más-más százalékokat állapítanak meg a különböző országokkal szemben a deviza-beszolgáltatásra vonatkozóan. — A palesztinai devizákból a legmagasabb (90 százalék), a csehszlovákiaiból a legalacsonyabb (20 százalék) a beszoolgáltatási kötelezettség

Nagyfontosságú előterjesztést küldött a Banca Nationala központi igazgatósága a kereskedelmi miniszteriumba Románia új külkereskedelmi forgalmának a devizák felhasználására vonatkozó részéről. Tudvalevőleg az új külkereskedelmi dekrétum és végrehajtási utasítás nem állapítja meg, hogy a romániai áru kivitelből származó külföldi devizának hány százaléka szolgáltatandó be hivatalos árfolyamon a Nemzeti Bankhoz, a különböző országok szerint csoportosítva. Ezt a hiányt akarja pótolni a Nemzeti Bank központi igazgatósága és ezért az alábbi tartalmu előterjesztést tette a kereskedelmi miniszteriumnak, amelyet arra kér, hogy ilyen értelmű rendeletet adjon ki:

A Banca Nationala terve szerint a petrolum, a gabona és a fa külföldi eladásából hozzá hivatalos áron beszoolgáltatandó devizákból az alábbi mennyiségeket kell a Banca Nationala számára leadni: Az Angliába szülő exportdevizának 30 százalékát, a franciaországiaknak 40 százalékát, a hollandiaknak 70 százalékát, a belgiumiaknak 45 százalékát, az egyiptominak 75 százalékát, a palesztinainak 90 százalékát, a svájcinak 30 százalékát, az olaszországiaknak 30 százalékát, a csehszlovákiainak 20 százalékát, az ausztriaiaknak 40 százalékát, a németországiaknak és a lengyelországiaknak szintén 40—40 percentjét.

A fenti kimutatás a deviza beszoállítás százalékos kimutatását tartalmazza, tehát a kimutatott százalék és a száz közötti rész szabadon használható fel árubehozatali célokra.

De csak a rendelkezésre álló devizamennyiségnek megfelelően kaphatják meg az importőrök a behozatali igazolványokat.

Ezek a behozatali bizonyítványok A. jelzésűek, míg a B. jelzésűek csak az olyan országokkal szemben történő importnál használhatók fel, amelyekbe már ténylegesen lebonyolította a kiviteli cég az exportot. A B. jelzésű importigazolványok alapján behozhatók az áruk az olyan országokból, amelyekben nincs csenek devizakorlátozások.

Ha a fenti koefficienseket elfogadja a kereskedelmi miniszterium, a Nemzeti Bank ezeket a százalékokat a jövőben sem változtatná meg. Ismételten hangsúlyozzuk azonban, hogy ez még csak tervtervezet és mindaddig, amíg a kereskedelmi miniszterium új rendeletet nem bocsát ki, a Nemzeti Bank az export-importból származó devizákat nem inkasszálja csupán a benyújtott kérvények, okiratok láttamozását végzi.

Mint ismeretes, az új rendszer alapján a hó elsején megkezdődött az export, de az új törvénynek az árubehozatalra vonatkozó része csak november 15-én lép életbe. Nehogy az import teljesen megszűnjön, a kereskedelmi miniszterium elrendelte, hogy minden törvényes importőr 30 százalékát hozhatja be annak az árunak, amennyit 1933. év utolsó negyedében importált. Emiatt is nagy bizonytalanság uralkodik, mert a múlt esztendő utolsó negyedében behozott áru 30 százalékának november 1-től 15-ig terjedő részére kell kiszámítani a kvótát. Egyébként a kereskedelmi miniszteriumban működő új behozatali hivatal már megkezdte az e hó 15-ig terjedő időre szülő behozatali igazolványok kiállítását, de csak a legpontosabb okiratok alapján állítják ki az importigazolványokat. Hogy az átmeneti időben bejövő áruk fizetési része miképpen bonyolódik le, az ez időszakra nem tudható. Egyelőre azt tervezik, hogy a romániai vevő befizeti ugyan devizában a vételárát, de a Nemzeti Bank „állami számlára”, tehát nem az eladó számlájára könyveki el. Ez annyit jelent, hogy a Banca Nationala ezt az állam külföldi tartozásainak kifizetésére használja fel. Csak az ezutáni áruexportból befolyó devizákat fogják a külföldi szállító javára történő fizetésekre felhasználni. Azt is jelentik Bucarestből, hogy még az új importhivatalban se bírnak teljesen pontos felvilágosítást adni az új rendszer pénzügyi részéről, melyről a Nemzeti Bank és a magánbankok szövetségének jogtanácsosa között állandó megbeszélések folynak, de egyöntetű álláspont még nem alakult ki közöttük.

Autóhoz Rádióhoz Akkumulatort
Javit, tölt „Technica” Str. Ep. Radu 19.
Új akkumulátorok raktáron. 4668

— Arad a dió-standardizáló városok között. Bucarestből jelentik: A CFR igazgatósága jóváhagyta azt a rendelkezést, amely szerint a vasút bármely állomásáról feladható az exportra szánt dió a standardizáló vállalatok címére. Ilyen standardizáló Aradon, Cernauton, Oradean, Satu-Maren, Baia-Maren és Iasi-ban vannak. Az említett vállalatok gondosan kiválogatják a kivitelre kerülő diófajokat, nehogy gyöngye, vagy olyan áru kerüljön a külföldre, amely nem bírja el a versenyt a világpiacokon. Az ilyen exportáru speciális kedvezményes kiviteli tarifa alapján szállítható, de ennek elszámolását csak akkor intézik el, ha a diót már exportálták, mert a kedvezményes díjtétel csak a befejezett exportnál alkalmazható. A rendszeres tarifa és a kedvezményes díjtétel közötti összeget utólag utalják vissza a szállítónak.

Nagyfontosságú döntés készül az adóköteles jövedelemből levonható veszteségekről

Mostanig az ország összes pénzügyigazgatóságai között nem alakult ki egységes gyakorlat arról, hogy az üzleti könyvekben és mérlegekben kimutatott veszteség mikor vonható le az adóköteles jövedelemből, amelynek alapján az adókiivetés történik. Vannak olyan pénzügyigazgatóságok, amelyek még a bírói ítélettel, például csőd esetén, megállapított veszteségeket sem engedik levonni az adóalapból, csak hogy minél nagyobb jövedelmet állapíthassanak meg, tehát tulajdonképpen ezek az igazgatóságok még a veszteséget is adóval terhelik. Azzal érvelnek ugyanis, hogy ez is csak kétes követelésnek tekinthető, amely időről-időre változik, tehát nem lehet levonni az adóalapból. Mivel az adótörvény 32. paragrafusa, amely a levonható veszteségekről szól, rendkívül homályos, a pénzügyigazgatóságok tévesen értelmezik a törvénynek még világos rendelkezéseit is. Emiatt sokszáz millió lej leírható adóhátralékot mutatnak ki, hoiott azok fellebbezés alatt állanak és a legfelsőbb fórum kétségkívül a fellebbezők javára dönti el a vitát és akkor az államkincstárnak vissza kell utalni a tévesen inkasszált adót. A központi speciális adóbizottság (Comisia Speciala Financiara) véglegesen rendezni akarja ezt a fontos kérdést és most több konkrét esetben olyan elvi jelentőségű határozatot fog hozni, amely valamennyi pénzügyigazgatóságokra kötelező lesz. Ezt a döntést valószínűleg holnap hozza nyilvánosságra.

— A kerületi adófelügyelő látogatása az aradi kivételi pénzügyigazgatóságon. Jeller János kerületi pénzügyi felügyelő, aki az aradi és devai pénzügyigazgatóság fölött, mint delegált inspektor működik, tegnap Deváról Aradra érkezett és a kivételi pénzügyigazgatóságnál a szokásos ellenőrző vizsgálatot végezte. Ez alkalommal közöljük az adófizetők köréből származó azt a kívánságot, hogy Jeller felügyelő aradi látogatásairól mindig tájékoztatni kellene Arad és Aradmegye lakosságát, mert igen sokan közvetlenül kívánnak adóügyeikben érintkezni a kerületi felügyelővel, aki nem Aradon, hanem Deván lakik és az odautazás sok idővesztést és költséget okoz az aradiaknak.

— Tömegesen viszik piacra gabonájukat a termelők és ezért esnek az árak. A Nemzeti Bank igazgatóságának értesülése szerint az ország mezőgazdasági lakossága piacra viszi összes gabonakészletét, hogy a befolyó vételárból november 15-én eleget tehessen konverziós fizetési kötelezettségének, mert ezt a terminust a kormány semmiesetre sem hosszabbítja meg. A nagy gabona kínálat következtében úgy a búzának, mint más gabonaneműnek az ára jelentősen lecsökkent s export célokra gabonában nagyon kevés kötés történt.

Biztosítson magának helyet a HAPAG

1934-es karácsonyi utazásokra a kettőscsavarú „Milwaukee” motoros hajón

1934. december 22. — 1935. január 6-ig Egy téli utazás az atlanti tengeri tavaszban egy felejthetetlen feldélzete szilveszter estélyel.

Utirány: Lissabon — Gibraltár — Tanger — Tenerife — Madeira — Vigo — Hamburg,

Lei 8300-tól.

Jelentkezés és prospektus:

KÜNSTLER Utazási és Vizum Irodában

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon: 86. 461

Az országfejlesztési kölcsön aradi és aradmegyei jegyzési helyei:

Pénzügyigazgatóság, állami és városi adóhivatalok, C. A. M. intézetei, a Banca Nationala fiókja, postahivatalok, Aradi Általános Takarékpénztár, Aradmegyei Takarékpénztár, Banca Victoria, Banca Românească, Banca Commerciale Italiană și Română, Erdélyi Bank és Takarékpénztár, Societatea Bancara, Nagyszebeni Takarékpénztár.

Egy darab kötvény kibocsátási ára 880 lej, amely készpénzben, vagy 680 lej készpénz és 200 lej állampapír címllettel fizethető.

A jegyzett kötvényekért 1200 lej lesz visszafizetve, vagy pedig 100,000 lej, 200,000 lej, 250,000 lej, egymillió lej, esetleg három millió lej jutalom.

Vashordók 50—500 ltr. tartalommal, legelőnyösebben szerezhetők be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

Rádió műsor

— Romániai időszerűség. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 8.

Bucuresti, 13: Gramofon, 14:40: Gramofon, 16: Szalonzene, Waldteufel: Galopp, L. Siede: Chinesische Serenade, R. Strauss: Serenade, Komzák: Wiener Musik, Kurt Lube: Tanz-Potpourri, R. Fuchs: Zwei Walzer, Kreisler: Liebesfreude, 17:15: Szalonzene, Czibulka: Dir, Walzer, S. Dicker: Masken, Sarasate: Spanischer Tanz, Malvezzi: Intermezzo, A. Beltram: Passo-doble, Ross Mary: Elegie, tangó, Kronegger: Beim Heurigen, Rubinstein: Caprice, Walzer, Hüttler: Ragtime, 18:20: Felolvasás, 18:35: Operaközvetítés, (Címét a műsor nem jelzi). — Budapest I. 7:45: Torna, Utána: Hanglemezek, 10:45: Hírek, 11: Világjárók Dél-Amerika őserdejében, 11:40: Kis tárcs, (Felolvasások), 13: Déli harangszó, 13:05: Bertha István szalonzenekara, 14:30: Sándor János hegedű, Szórád Ferenc énekel zongorakísérettel, 17:10: „Vigyázzunk a gázzal”, 18: Az okszerű takarmányozás, 18:35: Erős-Takách jazz-zenekara műsorának közvetítése Kálmár Pál énekszámaival, 19:30: Angol nyelvoktatás, 20: Karácsonyi Margit magyar nótákat énekel, Kurina Simi és cigányzenekara kísérettel, 21: Híres emberek utolsó levelei, Forbáth Sándor előadása, 21:30: Orgonabemutató, Közvetítés a Budavári koronázó főtemplomból, 22:20: A rádió küllőgy negyedórása, 22:35: Hanglemezek, Közben 22:50: Hírek, 23:35: Sir Archibald Flower angol nyelvű előadása, 23:50: Hegyi Emánuel zongorázik, Utána: A Bachmann szalonkivittett műsora, — Bécs, 13: Rádiózenekar, 14: Hírek, 14:10: Rádiózenekar, 17:10: Művészlemez, 18:20: A csokoládéről, 18:30: Kovács Dezső (bariton) dalokat és áriákat énekel, 20:20: A bécsi rádió jubiláris kiállításáról, 20:25: Tárcs, 20:50: Firdusziról, (Felolvasás), 21:15: Szórakoztató zene és jazz-zenekar, 23:50: Bach-művek orgonán és zongorán, Utána: Jazz, — Berlin, 7:15: Torna, 7:35: Reggeli hangverseny, 13: Rádiózenekar, 14:15: Művészlemez, 17: Szórakoztató zene, 20: Kamarazene énekszámokkal, 21:10: Max Reger: Simfonia, op. 90, 22: Hangjáték zenével, 23:25: Mozart-művek zongorán, 24: Schubert és Liszt-művek gramofonon, — Deutschlandsender, 14: Gramofon, 17:15: Bábszínház, 20: Zenés műsor, Magyar melódiák, 21:10: A berlini filharmonikusok hangversenye, Utána: Szórakoztató zene Nürnbergből, — Kassa, 12:30: Gramofon, 13:35: Katonazene, 14:35: Magyar hírek, 14:55: Gramofon, 16:55: Rádiózenekar, 18:10: Gramofon, 19:55: Magyar hírek, — Lipcse, 9:20: Gramofon, 12: Gramofon, 15:15:

Bő részletek Wagner Lohengrin című operájából gramofonon, 18:25: Kamarazene, 19:35: Rádiózenekar, 21:10: Tarka zene gramofonon, 22: Zenés hangjáték, — Róma, 13:30: Gramofon, 14: Szórakoztató zene, 18: Kamaradétután, 21:10: Gramofon, 21:45: Olasz zene, 23:30: Táncczene.

PÉNTEK, NOVEMBER 9.

Bucuresti, 13: Gramofon, 13:45: Gramofon, 16: Rádiózenekar, 17:15: Rádiózenekar, Fall: Stambul rózsája, Strauss: Déli rózsák, Strauss: Őszi rózsák, Fall: Florida rózsája, 18: Felolvasás, 18:20: Strauss-lemezek, 19: Filharmonikus hangverseny, Franck: Preludium, korál és fuga, Lalo: Spanyol szimfonia, 20:15: A hangverseny folytatása, Debussy: A tenger, szimfonikus költemény, 21: Hírek, 21:30: Gramofon, — Budapest I. 7:45: Torna, Utána: Hanglemezek, 11: Időszerű apróságok, 11:40: Ifjúsági közlemények, (Felolvasások), 13: Déli harangszó, 13:05: Endre Béla szalonkvartettje, 14:30: Országos Postászenekar, 17:10: A rádió diáklőrája, „A bábjáték”, 18: „A sarkvidék”, 18:30: Vásárhelyi Magda zongorázik, 19:05: Sportközlemények, 19:20: Medgyaszai Antal cimbalmozik, 20:25: Az Operaház előadásának közvetítése, Szünetben: Hírek, időjárásjelentés, Az előadás után kb. 23:50: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál, — Bécs, 12:30: Népzene gramofonon, 13: Rádiózenekar, 14: Hírek, 14:10: Rádiózenekar, 17:10: Operettlemez, 18:25: Clarijsse Stukart (szoprán) énekel, 19:10: Heti sportszemle, 20: Hírek, 20:30: Átvitel a Staatsoperből, (Az előadásra kerülő mű címét nem jelzi a műsor), 23: Rádiózenekar, 23:30: Hírek, Utána: Bécsi szimfonikus zenekar, énekszámokkal, — Breslau, 7:35: Reggeli hangverseny, 9: Gramofon, 12: Gramofon, 13: Rádiózenekar, 17: Rádiózene.

kar, 18:55: Margarete Vogt-Gebhardt (szoprán) Wolf- és Reger-dalokat énekel, 19:25: Ifjúsági műsor, 20: Rádiózenekar, 23:35: Bach-művek orgonán, Utána: Gramofon, — Deutschlandsender, 7:35: Reggeli hangverseny Kielből, 14:30: Bach-művek gramofonon, 18:35: Dallemezek, 20:15: Házi zene, 22: Könyv és nép, Rádióköltemény, 23: Hírek, Utána: Gramofon, — Kassa, 12:05: Gramofon, 13:35: Rádiózenekar, 14:35: Magyar hírek, 14:55: Gramofon, 16:55: Katonazene, 18: Kamarazene, 19: Magyar közvetítés, 19:30: Gramofon, 19:55: Magyar hírek, — Pozsony, 11:10: Magyar hírek, 13:15: Gramofon, 19: Magyar közvetítés, 19:10: Régi táncmelódiák, 19:30: Szlovák lecke magyaroknak, 20:10: Szórakoztató zene, 23:15: Magyar hírek, 23:30—23:45: Gramofon, — Róma, 13:30: Gramofon, 14: Szórakoztató zene, 18:10: Rádiózenekar, 21:10: Gramofon, 21:45: „Paganini”, Lehár operettje 3 felvonásban, — Stuttgart, 8: Reggeli hangverseny, 11:15: Zongoraszámok, 12: Margarete Wetter (szoprán) északi szerzők dalaiból énekel, 13: Rádiózenekar, 14:35: Gramofon, 17: A danzigi városi színház zenekara, 19:30: Dalok, 20: Könyvi kamarazene, — Varsó, 7:48: Gramofon, 13:10: Lengyel kompozíciók gramofonon, 14:05: Gounod-művek gramofonon, 16:45: Szórakoztató zene, 18:15: Dalok és áriák, 18:30: Beethoven: Szonáta, f-dur, 19:15: M. Bar zongorázik, 20: Mandolin és xylofonlemez, 21:15: Szimfonikus hangverseny, Utána: Táncczene.

KÖNYVEK

Richard Aldington: „Minden ember ellenség”. Richard Aldington a fiatal angol írógeneráció legtehetségesebb tagjai közé tartozik és a „Minden ember ellenség”-et valamennyi kritikusa élete főművének tartja. Az angol és amerikai kiadás óriási sikere indokolta tette azt, hogy egy amerikai filmgyár filmet készített, amely hamarosan ide is elkerül. Aki az érdekes, de mégis elmélyülő, az emberi lélek mélységeibe világító szerelmi regényt kedveli, egész világot fedezhet fel magának Aldington regényében, amely Tábori Pál dr. hűséges tolmácsolásában a Nova Irodalmi Intézet kiadásában jelenik meg magyarul. Egészvászonn diszkótesben, hófehér papíron.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. : szó 2 lei. : szó

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Megpróbálom” jeligenek levél van a kiadóban. kérem átvenni.

ALKALMAZÁS.

Rendszerető, megbízható bejárónót azonnalra felveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KONYHAKERTÉSZ szerényigényű, románul tudó kerestetik Ajánlatok fizetési igényekkel Glück Fülöp, Alba-Iulia. 4652

LAKÁS.

Különbejárati butorozott szoba, fürdőszobával kiadó, esetleg ellátással. — Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejárati butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. emelet. 4718

NÉGYSZOBÁS I. emeleti fürdőszobás lakás a Piata Avram Iancu közvetlen közelében azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4671

Egy háromszoba, fürdőszobás uccai lakás azonnalra kiadó. Str. Seminarului 14.

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butorozott szoba uri családnál a város központjában kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4687

VÉTEL ÉS ELADÁS.

PIANO, kereszthúros, jókarban eladó. Str. Giorogariu 16. T. A. plarie lux. 4746

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

PUHA ÓLOM megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KÉVESET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4749

Veszek, eladók és javítók használt varrógépet. Hó- és sárcipő javítása, talp-sarok lei 40-től. Rossz rádióelemek és villanygökök becserezése ráfizetéssel ujakra.

„MOTORICA” műszerész Arad. Cămin Baraului 8. szám. 4748

Parkirozáshoz, Kertdiszítéshez:

Diszfenyők nagyon sok változatban, Buxusok, Diszfák, Diszserjék, Örökzöld és dísznövények, Clematis több színben, sok szép faj, kuszcserje évelők, magaszócsák, babarózsák, előnyös beszerzési forrás 4 55

SZABÓ falkola, Pancota.

Leszállított árban eladók: Komplet ebédő 3500 leltől, börgarnitúra 8000 lei, hálószobák 8500 leltől, pianino, zongorák, előszobafalak, meidinger kályha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyegek, álló lámpák, asztalnémi és ágynemű, festmények, dísz tárgyak, ezüst-nemű stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tlmisoarai zálogház folyósítja Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4 39

ÍRÓGÉPEK,

SZAMOLOGÉPEK,

Nationalkasszák

JAVITO ÜZEME

jókarbantartása, javítása, újjáalakítása szavatosság mellett. Az ország legrégebbi, legmodernebbül berendezett 4619

SZEGFŰ ARAD

Str. Ratiauu 7. Telefon 111

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 18. 4640

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért